

Moji **DOLI I BREGI** *Bogatstvo različitosti*

Svibanj 2018.
Broj 4

LOKALNA AKCIJSKA GRUPA
Medimurski dol i bregi

Dragi čitatelji, u novom broju našeg biltena *Moji doli i bregi*, predstavili smo dio naših aktivnosti u proteklih godinu dana. Bilo je to razdoblje tijekom kojeg smo intenzivno radili, educirali se i pripremali za što uspješniju provedbu natječaja LAG-a iz Programa ruralnog razvoja, te za raspis natječaja za tip operacije 6.3.1., na koji su se mogli prijaviti mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva i tako ostvariti besplatnu potporu od 111 tisuća i 642 kune za modernizaciju i unapređenje procesa rada te za povećanje proizvodnih kapaciteta. Ovo je bio **prvi natječaj koji je raspisao naš LAG** u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske te prvi veliki ispit za naš LAG.

U prosincu smo obilježili već petu godišnjicu rada naše lokalne akcijske grupe, ponosni na raznovrsne aktivnosti koje smo provodili u tom razdoblju. I nadalje ćemo, kao jedan od dionika održivog ruralnog razvoja, nastaviti predano raditi kako bismo unaprijedili kvalitetu života na području našeg LAG-a.

Stoga smo i u proteklih dvanaest mjeseci nastavili intenzivno raditi na projektima - kao partner u projektu **Rural SKILLS iz programa**

Erasmus+, želimo potaknuti rješavanje lokalnih problema i ojačati lokalne zajednice, te promovirati zajedničku suradnju i poboljšanje lokalne ekonomije kroz stvaranje dodane vrijednosti.

Naš LAG partner je i u prekograničnom projektu **Ecool-Tour**, čijom provedbom nastojimo, kroz zajedničke aktivnosti s partnerima iz Slovenije, povezati inicijative na području održivog turizma, ali i snažno naglasiti potencijal eko-društvenog turizma u lokalnoj ekonomiji i njegov značaj za održivi razvoj zajednice.

LAG Međimurski doli i bregi nositelj je projekta **POP-UP ruralni društveno - inovativni hubovi**, čijom provedbom želimo razvijati održivo partnerstvo visokoškolskih ustanova i organizacija civilnog društva, kako bismo i na taj način poticali održive razvojne aktivnosti u odabranim lokalnim zajednicama.

Stjecali smo nova znanja, vještine i iskustva koja ćemo vjerujem, nastaviti uspješno primjenjivati u cilju još kvalitetnijeg razvoja cijelog područja našeg LAG-a.

Predsjednica LAG-a Međimurski doli i bregi
Sanja Krištofić

U Pribislavcu održana 12. skupština LAG-a Međimurski doli i bregi

Najavljene izmjene Lokalne razvojne strategije

Na 12. sjednici Skupštine, koja je održana u Pribislavcu, 7. prosinca 2017. godine, obilježena je peta godišnjica rada Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi.

Predsjednica LAG-a Međimurski doli i bregi Sanja Krištofić na skupštini je iznijela plan rada u 2018. godini

Na skupštini su članovi Lokalne akcijske grupe usvojili Izmjene i dopune financijskog plana za 2017. godinu, te Financijski plan i Plan rada za 2018. godinu.

Posebni naglasak u 2018. godini LAG će staviti na provedbu mjere 19.2., te će raspisati natječaj na koji će se moći prijaviti

obiteljska poljoprivredna gospodarstva i jedinice lokalne samouprave s područja LAG-a. Tijekom 2018. LAG će nastaviti s planiranim aktivnostima na projektima, od kojih je jedan u sklopu programa INTERREG Slovenija - Hrvatska, a dva u okviru Europskog socijalnog fonda.

U 2018. godini očekuje se potvrda i potpisivanje sporazuma za tri nova projekta koja su prošla administrativnu kontrolu, a LAG će nastaviti organizirati edukaciju za svoje članove i prijaviteljima projekta pružati savjetodavnu podršku, organizirat će niz promotivnih aktivnosti za svoje članove, raspisati fotografski natječaj «Moji doli i bregi» te nastaviti suradnju s lokalnim akcijskim grupama iz zemlje i inozemstva.

Predstavljene su i druge aktivnosti koje će se provoditi u 2018. godini na području LAG-a, a kojima će se poticati gospodarske aktivnosti, proširivati i razvijati nove, te promovirati rad članova LAG-a i cijelog područja.

U nastavku rada skupštine usvojene su Izmjene Lokalne razvojne strategije LAG-a 2014.-2020. te Izmjene i dopune Statuta Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi.

Nakon završetka radnog dijela skupštine, druženje članova LAG-a nastavljeno je na prigodnom domjenku.

Raspisan prvi natječaj LAG-a iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske

Malim poljoprivrednim gospodarstvima više od milijun kuna

Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi objavila je 27. travnja 2018. godine 1. LAG Natječaj za provedbu podmjere 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“, za tip operacije 1.1.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“, a koji je sukladan tipu operacije 6.3.1. iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za 2014.-2020.

Ovo je prvi natječaj koji raspisuje LAG Međimurski doli i bregi u okviru Programa ruralnog razvoja. Raspisivanju natječaja prethodile su brojne aktivnosti, od usvajanja Lokalne razvojne strategije, prve

izmjene Lokalne razvojne strategije LAG-a, pa do raspisa natječaja.

Tip operacije 1.1.3., sukladan Tipu operacije 6.3.1. Programa ruralnog razvoja, namijenjen je OPG-ovima, trgovačkim društvima, zadrugama i obrtima s upisanom poljoprivrednom djelatnošću, ekonomske veličine od 2.000 do 7.999 eura, koji imaju sjedište, odnosno, prebivalište, na području LAG-a Međimurski doli i bregi.

Za provedbu ovog natječaja, u Lokalnoj razvojnoj strategiji LAG-a planirano je i odobreno milijun 122 tisuće i 720 kuna. Tim sredstvima bit će financirano 10 projekata za razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava s područja LAG-a Međimurski doli i bregi.

Potpore će biti dodijeljene u obliku bespovratnih financijskih sredstava za modernizaciju i unapređenje procesa rada i poslovanja, odnosno za povećanje proizvodnih kapaciteta, a visina potpore iznosit će 111 tisuća i 642 kune po projektu. Udio javne potpore u prihvatljivim troškovima ulaganja iznosi 100 posto prihvatljivih troškova.

Prijave za ovaj natječaj LAG će primiti od 17. svibnja do 20. lipnja ove godine.

Održane četiri radionice za potencijalne prijavitelje na LAG natječaj

Predstavljen natječaj za potporu malim poljoprivrednim gospodarstvima

Nakon što je LAG Međimurski doli i bregi raspisao prvi LAG natječaj - Potpora razvoju malim poljoprivrednim gospodarstvima, za tip operacije 1.1.3. (sukladan tipu operacije 6.3.1. Programa ruralnog razvoja), organizirane su četiri informativne radionice na kojima su potencijalnim prijaviteljima predstavljani uvjeti ovog natječaja.

Prva informativna radionica održana je 5. svibnja, u društvenom domu u Belici, u sklopu skupštine Udruge međimurskih proizvođača merkantilnog krumpira. U konferencijskoj dvorani MESAP-a u Nedelišću, radionica je održana 7. svibnja, u Domu kulture u Maloj Subotici natječaj je predstavljen 14. svibnja, dok je posljednja u nizu radionica održana u multimedijskoj dvorani Centra za kulturu Rudar u Murskom Središću, 15. svibnja.

Predsjednica LAG-a Međimurski doli i bregi Sanja Krištofić tom je prigodom naglasila kako su prihvatljivi korisnici sredstava mala obiteljska gospodarstva ekonomske veličine od 2.000 do 7.999 eura, obrti, zadruge te mikro i mala poduzeća, koja imaju sjedište na području LAG-a Međimurski doli i bregi, upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava. Potpore će biti dodijeljene u obliku bespovratnih financijskih sredstava za modernizaciju

i unapređenje procesa rada i poslovanja, odnosno za povećanje proizvodnih kapaciteta.

Tim bespovratnim sredstvima korisnici će moći kupiti domaće životinje, poljoprivredno zemljište, sadni materijal za višegodišnje nasade, novu i rabljenu poljoprivrednu mehanizaciju, financirati poboljšanje kvalitete poljoprivrednog zemljišta, graditi ili opremiti objekte za prodaju i prezentaciju vlastitih poljoprivrednih proizvoda, odnosno dobivena sredstva uložiti u stručno usavršavanje za poljoprivrednu proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda.

Potencijalnim prijaviteljima projekata na radionicama je predstavljena i natječajna dokumentacija, dok je na pitanja vezana uz natječaj odgovarala i Ljiljana Kocen, predstavnica Hrvatske poljoprivredno-šumarske savjetodavne službe.

Sa sjednica upravnog odbora LAG-a Međimurski doli i bregi

Donijete važne odluke za funkcioniranje LAG-a

Upravni odbor Lokalne akcijske grupe, glavno upravljačko tijelo LAG-a, održao je u proteklih godinu dana šest sjednica, na kojima je prihvaćeno niz odluka važnih odluka, kakve su primjerice, odluka o usklađenju Lokalne razvojne strategije LAG-a Međimurski doli i bregi 2014.-2020., te odluka o pokretanju postupka izmjene Lokalne razvojne strategije.

Upravni odbor LAG-a Međimurski doli i bregi usvojio je važne odluke koje su prethodile raspisivanju prvog natječaja iz Programa ruralnog razvoja

Na sjednici Upravnog odbora, koja je održana 7. lipnja 2017. godine, donijeta je odluka o provedbi projekta ECool-Tour, koji je odobren u okviru Prekograničnog programa suradnje INTERREG Hrvatska-Slovenija. Na toj su sjednici u članstvo LAG-a primljeni - OPG Teodora Rohaček, Slamnati krov d.o.o. i Marina Kolar.

Upravni odbor LAG-a Međimurski doli i bregi, na sjednici održanoj 26. rujna 2017. godine, donio je odluku o provedbi odobrenog Erasmus+ projekta "Rural SKILLS", a članovima su predstavljene aktivnosti vezane uz prijavu novog projekta programa Interreg Slovenija-Hrvatska, zatim prijava projekta na natječaj "Podrška programima usmjereni mladima" Europskog socijalnog fonda, te aktivnosti za aktiviranje i provođenje Podmjere 19.2. Na sjednici su u članstvo LAG-a primljeni - OPG Ivan Car i OPG Tatjana Šardi.

Odluka o usklađenju Lokalne razvojne strategije

Odluka o usklađenju Lokalne razvojne strategije LAG-a Međimurski doli i bregi usvojena je na sjednici koja je održana 2. studenoga 2017. godine, a na toj je sjednici prihvaćena i odluka o pokretanju

postupka izmjene Lokalne razvojne strategije, te je usvojen i Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave zbog regularne i lakše provedbe projekata LAG-a. Članovi Upravnog odbora obaviješteni su i o rezultatima prijave projektnog prijedloga "Pop-up ruralni društveno-inovativni hubovi" na natječaj Europskog socijalnog fonda - Podrška razvoju partnerstava organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja. U članstvo LAG-a primljen je OPG Amalka Vukelić.

Na sjednici Upravnog odbora koja je održana 29. studenoga, izglasaana je odluka o izmjenama i dopunama financijskog plana LAG-a Međimurski doli i bregi za 2017. godinu, prihvaćen je prijedlog plana rada LAG-a Međimurski doli i bregi za 2018. godinu, prijedlog financijskog plana LAG-a za ovu godinu, te prijedlog odluke o izmjeni i dopuni Statuta LAG-a Međimurski doli i bregi.

Odobrene promjene Lokalne razvojne strategije

Odluka Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju o odobrenju promjene Lokalne razvojne strategije LAG-a Međimurski doli i bregi 2014.-2020. predstavljena je na sjednici koja je održana 11. travnja, kada je donijeta i odluka o provedbi odobrenog projekta "POP-UP ruralni društveno-inovativni hubovi". U članstvo LAG-a na toj su sjednici primljeni - VS Moto j.d.o.o., CE-Produkt, OPG Mladen Novak i Udruga Biovrt - u skladu s prirodom.

Prijedlog odluke o odobrenju teksta i natječajne dokumentacije LAG natječaja za provedbu tipa operacije 1.1.3. - Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava, te prijedlog pravilnika za odabir projekata na natječajima LAG-a Međimurski doli i bregi, usvojen je na sjednici koja je održana 25. travnja. Članovi Upravnog odbora na toj su sjednici usvojili i prijedlog odluke o imenovanju LAG administratora na LAG natječaju za provedbu lokalne razvojne strategije te prijedlog odluke o imenovanju povjerenstva za otvaranje prijave za LAG natječaj, čime su zadovoljeni uvjeti za raspisivanje prvog natječaja Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi.

LOKALNA AKCIJSKA GRUPA

Održana izborna Skupština Hrvatske mreže za ruralni razvoj u Gornjim Crnogovcima

Sanja Krištofić izabrana u Upravni odbor HMRR-a

Predsjednica LAG-a Međimurski doli i bregi Sanja Krištofić sudjelovala je 8. rujna 2017. godine na sjednici izborne Skupštine Hrvatske mreže za ruralni razvoj, koja je održana na Eko-etno seoskom imanju "Matin i Anin stan" u Gornjim Crnogovcima kod Nove Gradiške.

Izbor Sanje Krištofić u Upravni odbor Hrvatske mreže za ruralni razvoj veliko je priznanje i LAG-u Međimurski doli i bregi

Članovi su odlučili kako će iduće dvije godine predsjednik HMRR-a biti **Albert Varga** (LAG Srijem), a u Upravni odbor izabrali su **Lidiju Pavić-Rogošić** (ODRAZ-Održivi razvoj zajednice), koja

ovu dužnost obnaša u trećem mandatu, te po prvi puta - **Mihaelu Lončar** (LAG Podravina), **Sanju Krištofić** (LAG Međimurski doli i bregi) i **Vericu Mušić** (LAG Šumanovci). Uz sjednicu Skupštine, odr-

žana je i radionica pod nazivom "Budućnost pristupa LEADER/CLLD u Hrvatskoj".

Organizator ove radionice bila je Hrvatska mreža za ruralni razvoj, u suradnji s LAG-om Zapadna Slavonija, Ministarstvom poljoprivrede i Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

“ Na radionici je raspravljano o sadašnjem stanju, ali i o budućnosti provedbe Mjere 19. LEADER / CLLD Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.

Na radionici je 46 sudionika - predstavnika LAG-ova, Ministarstva poljoprivrede, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, ruralnih mreža i novinara, raspravljalo o sadašnjem stanju, ali i o budućnosti provedbe Mjere 19. LEADER / CLLD Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.

Edukacija za zaposlenike lokalnih akcijskih grupa za provedbu tipa operacije 6.3.1.

Potporna razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju organizirala je 19. siječnja edukaciju za zaposlenike lokalnih akcijskih grupa vezanu uz raspisivanje i provođenje natječaja za tip operacije 6.3.1. - „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“ Mjere 19. Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske.

Radionica je održana kako bi se zaposlenici LAG-ova pripremili za što jednostavniju i uspješniju provedbu LAG natječaja, od ispunjavanja kontrolne liste, slaganja prijavnog dosjea, do provjere temeljnih uvjeta prihvatljivosti i radnih materijala. Na radionici su predstavljeni i primjeri iz dosadašnje prakse.

“ Radionica je održana kako bi se zaposlenici pripremili za što jednostavniju i uspješniju provedbu LAG natječaja

Edukaciju su vodili **Ivo Dolić**, voditelj Službe za provedbu LEADER-a u Agenciji za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, i **Ivan Ciprijan**, voditelj Odjela za ruralni razvoj u Ministarstvu poljoprivrede.

Edukacija zaposlenika LAG-a u Agenciji za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Okrugli stol o mogućnostima financiranja jedinica lokalne samouprave iz Programa ruralnog razvoja

Potpota projektima javne namjene

U informatičkoj učionici Tehnološko – inovacijskog centra Međimurje u Čakovcu održan je 28. veljače - Okrugli stol o mogućnostima financiranja jedinica lokalne samouprave iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske.

Okrugli stol bio je namijenjen jedinicama lokalne samouprave, čiji su predstavnici raspravljali o aktualnim i najavljenim natječajima u okviru Programa ruralnog razvoja, iz kojih je moguće financirati projekte javne namjene.

Predstavnici REDEA-e predstavili su osnovne informacije o Mjeri 7. i Mjeri 8. Programa ruralnog razvoja, te korake u pripremi i provedbi projekata.

Voditelji LAG-ova Međimurski doli i bregi te Mura-Drava predstavili su tipove operacija Programa ruralnog razvoja iz svojih Lokalnih razvojnih strategija koje su namijenjene jedinicama lokalne samouprave, specifične kriterije i uvjete za prijavu projekata iz Programa ruralnog razvoja te planove raspisivanja natječaja za JLS-ove na području LAG-ova.

Voditelji su predstavili tipove operacija Programa ruralnog razvoja iz svojih Lokalnih razvojnih strategija koje su namijenjene jedinicama lokalne samouprave

Okrugli stol organiziran je u okviru projekta „Jačanje mreže podrške prijaviteljima i korisnicima ESI fondova u Međimurskoj županiji“, koji provodi REDEA, a koja ujedno pruža i podršku u pripremi i provedbi projekata.

U Vukovaru održana radionica o izmjenama i usklađenjima lokalnih razvojnih strategija

Predstavljen plan provedbe u 2018. godini

Predstavnici lokalnih akcijskih grupa na radionici Ministarstva poljoprivrede i Mreže za ruralni razvoj u Vukovaru

U Vukovaru je 9. i 10. studenoga 2017. godine održana radionica za lokalne akcijske grupe vezana uz provedbu lokalnih razvojnih strategija unutar Mjere 19. Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014. – 2020.

Radionicu su organizirali Ministarstvo poljoprivrede i Mreža za ruralni razvoj, u suorganizaciji s Agencijom za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Radionica je bila posvećena izmjenama i usklađenju lokalne razvojne strategije, raspisivanju LAG natječaja, te projektima suradnje. Na ovoj dvodnevnoj radionici predstavnicima LAG-ova predstavljen je status provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. i plana provedbe za 2018. godinu. Polaznicima je predstavljen i Sporazum o suradnji u izvršenju delegiranih administrativnih provjera i smjernice za provedbu postupaka odabira projekata.

Lokalne akcijske grupe iz sjeverozapadne Hrvatske na radnoj koordinaciji u Đurđevcu

Rasprava o novom pravilniku o provedbi Mjere 19.

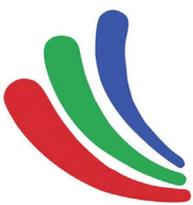
Predstavnice LAG-a Međimurski doli i bregi sudjelovale su 5. listopada 2017. godine na koordinacijskom sastanku LAG-ova iz sjeverozapadne Hrvatske

Predstavnici 10 lokalnih akcijskih grupa - LAG-a Prigorje, LAG-a Sjeverozapad, LAG-a Prizag, LAG-a Izvor, LAG-a Mura Drava, LAG-a Međimurski doli i bregi, LAG-a Zeleni bregi, LAG-a Sava, LAG-a Zagorje–Sutla te LAG-a Podravina, koji je bio domaćin i organizator radionice, na ovoj su koordinaciji raspravljali o aktualnoj temi - Usklađivanju i izmjenama Lokalne razvojne strategije LAG-ova za razdoblje 2014.-2020.

Na radionici se raspravljalo o pitanjima vezanim uz usklađivanja i izmjena odabranih lokalnih razvojnih strategija LAG-ova sudionika, o novom Pravilniku o provedbi Mjere 19., kao i o popunjavanju Obrazaca za prijavu usklađivanja i izmjena lokalnih razvojnih strategija, a dogovorene su i nove aktivnosti te nastup prema Ministarstvu poljoprivrede i Agenciji za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

U Đurđevcu je održana radna koordinacija LAG-ova iz sjeverozapadne Hrvatske

Održana radionica za tipove operacija 4.1.1. i 6.2.1.

Mjere za povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava

U kinodvorani Ministarstva gospodarstva u Zagrebu održana je 15. veljače uvodna radionica za promociju natječaja za Mjeru 6., tip operacije 6.2.1. - Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti te Mjeru 4., tip operacije 4.1.1. - Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava Programa ruralnog razvoja.

Predstavnici LAG-ova, regionalnih razvojnih agencija, Savjetodavne službe i konzultanti na radionici u Ministarstvu gospodarstva

Na radionici, koju je vodio pomoćnik ministra poljoprivrede **Krešimir Ivančić**, sudjelovali su predstavnici LAG-ova, regionalnih razvojnih agencija, Savjetodavne službe i konzultanti.

“ Ukupan iznos raspoloživih sredstava javne potpore iznosi 360 milijuna kuna

Većano uz ovu radionicu, 15. veljače objavljen je i natječaj za tip operacije 4.1.1. - Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava, sektor biljne proizvodnje.

Ukupan iznos raspoloživih sredstava javne potpore iznosi 360 milijuna kuna.

Koordinacijski sastanak LAG-ova iz sjeverozapadne Hrvatske održan u Donjem Vidovcu

Priprema dokumentacije i objava natječaja za tip operacije 6.3.1.

U organizaciji Lokalne akcijske grupe Mura-Drava u Donjem Vidovcu je 5. ožujka održan koordinacijski sastanak LAG-ova s područja sjeverozapadne Hrvatske, čiji su predstavnici razgovarali o pripremi dokumentacije i objavi LAG natječaja za tip operacije 6.3.1.

Na sastanku su sudjelovali predstavnici LAG-a Sjeverozapad, LAG-a Međimurski doli i bregi, LAG-a Zeleni bregi, LAG-a Prigorje, LAG-a Podravina i LAG-a Mura-Drava, koji je bio domaćin i organizator radionice.

Na koordinaciji su predstavnici LAG-ova razgovarali i o daljnjem funkcioniranju i financiranju lokalnih akcijskih grupa, a razmijenili su i iskustva u dosadašnjem radu.

Kako je većina LAG-ova uskladila ili izmijenila lokalne razvojne strategije, sukladno novom Pravilniku za provedbu podmjera 19.2., 19.3. i 19.4. Programa ruralnog razvoja RH, što je osnovni preduvjet za raspis natječaja za navedeni tip operacije, na koordinaciji se raspravljalo o radnjama koje prethode raspisu. Stoga su se detaljno analizirale i Smjernice za provedbu postupka odabira projekata.

U Donjem Vidovcu predstavnici LAG-ova s područja sjeverozapadne Hrvatske raspravljali su o objavi natječaja za tip operacije 6.3.1.

U Opatiji održane radionica i Skupština LEADER mreže Hrvatske

Pripreme za provedbu Mjere 19.

Za predstavnike lokalnih akcijskih grupa LEADER mreža Hrvatske i LAG Terra Liburna organizirali su u Opatiji, od 23. do 25. studenog 2017. godine, radionicu koja je LAG-ovima trebala pomoći u što boljoj pripremi za uspješnu provedbu natječaja koje će raspisati lokalne akcijske grupe.

Na radionici "Struktura i rad LAG-ova u postupcima provedbe LAG natječaja i odabira projekata za implementaciju LRS u okviru Mjere 19., podmjera 19.2. i 19.4., PRR RH 2014.-2020.", aktivno su sudjelovali i predstavnici Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi.

Na radionici su eksperti iz Ministarstva poljoprivrede, Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te LEADER mreže Hrvatske nastojali što bolje približiti teme vezane uz pripreme i provedbu natječaja LAG-a te predstavnicima lokalnih akcijskih grupa predstaviti i praktične primjere u provedbi natječaja. Uz radionicu održana je i izvještajna Skupština LEADER mreže Hrvatske, na kojoj su usvojeni rebalans financijskog plana za 2017. godinu i plan rada za 2018. godinu.

U sklopu radionice, koja je držana u opatijskom hotelu Ambassador, organiziran je i terenski obilazak, tijekom kojeg su sudionicima predstavljeni primjeri selektivnih oblika turizma na području Primorsko-goranske županije. Tom je prigodom sudionicima radionice predstavljen i rad Lokalne akcijske grupe Terra Liburna, čije je sjedište u mjestu Rukavac, u Općini Matulji, a

organiziran je i razgled grada Kastva, gdje je organizirana i interaktivna radionica o

razvoju proizvoda s dodanom vrijednošću te turističkih projekata u okviru lokalne razvojne strategije.

Predstavnici Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi sudjelovanjem na ovakvim radionicama nastoje se što kvalitetnije pripremiti za implementaciju lokalne razvojne strategije te za raspis natječaja za provedbu Mjere 19.

Za predstavnike lokalnih akcijskih grupa LEADER mreža Hrvatske i LAG Terra Liburna organizirali su u Opatiji radionicu za provedbu LAG natječaja

U Đurđevcu održana Skupština Hrvatske mreže za ruralni razvoj

Predstavljen novi europski CLLD model

LAG Međimurski doli i bregi sudjelovao je u radu Skupštine Hrvatske mreže za ruralni razvoj, koja je 8. prosinca 2017. godine održana u Đurđevcu.

Tom je prigodom organizirana i radionica o usklađivanju strategija LAG-ova i budućnosti lokalnog razvoja vođenog zajednicom 2021. - 2027. Organizator radionice bila je Hrvatska mreža za ruralni razvoj, u suradnji s LAG-om Podravina.

Na redovnoj godišnjoj Skupštini članovi HMRR-a usvojili su Izmjene i dopune financijskog plana za 2017. te Operativnog i Financijskog plana za 2018. godinu. Skupština je usvojila novi Statut Mreže, kojim je povećan mogući broj članova Upravnog odbora; produljila je mandate članova Upravnog odbora i predsjedniku na tri godine te je otvorila mogućnost za uspostavu regionalnih koordinacija unutar Mreže. **Albert Varga**, predsjednik HMRR-a, prezentirao je i planirane aktivnosti koje će se provoditi u 2018. godini.

Na radionici je **Mihaela Lončar**, voditeljica LAG-a Podravina, predstavila primjer usklađene lokalne razvojne strategije svog LAG-a, pri čemu su ostali predstavnici LAG-ova iznosili svoje preporuke i iskustva s usklađivanjem LRS nakon izmjena Pravilnika o provedbi Mjere 19.

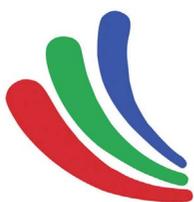
U drugom dijelu radionice Albert Varga je sudionicima prezentirao novi europski CLLD model za razdoblje 2021.-2027., koji je predstavljen na trećem Europskom ruralnom parlamentu u Nizozemskoj te na seminaru o CLLD-u u Estoniji. **Lidija Pavić-Rogošić**, članica Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, iznijela je mišljenje Odbora o novom CLLD modelu, a predsjednik HMRR-a

Članovi Skupštine Hrvatske mreže za ruralni razvoj održali su redovnu godišnju Skupštinu u Đurđevcu

je tom prigodom najavio kampanju za uspostavu kontinentalnih FLAG-ova u Republici Hrvatskoj.

Sudionici radionice imali su prigodu upoznati bogatu povijest i kulturnu baštinu Podravine, te kušati domaće sireve i vina iz lokalnih vinarija na degustaciji koju je organizirao LAG Podravina.

Stručna radionica u Slunju bila je posvećena jačanju kapaciteta LAG-ova

Na radionici u Slunju raspravljali su o izmjeni Pravilnika za podmjere 19.2. i 19.3.

Smjernice i regulative za provedbu mjera 19.2. i 19.3.

LAG Međimurski doli i bregi je 28. i 29. lipnja 2017. godine sudjelovao u radu stručne radionice koja je održana u Slunju, na kojoj su predstavnici LAG-ova raspravljali o izmjeni Pravilnika za podmjere 19.2. i 19.3., u okviru provedbe Mjere 19. - Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.

Prvog dana radionice predstavnici LEADER mreže Hrvatske predstavili su tijekom priprema za usklađenje lokalnih razvojnih strategija s ugovornim alokacijama te predstojećim Sporazumom o suradnji i smjernicama za provedbu mjera 19.2. i 19.3. za izradu

Plana provedbe u okviru Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. Drugog dana radionice predstavnici Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju predstavili su nove smjernice i regulative za mjere 19.2. i 19.3., nakon čega je uslijedila konstruktivna rasprava o prijedlogu Pravilnika, te doneseni zajednički zaključci, koji će biti upućeni nadležnim tijelima.

Domaćin radionice bio je LAG-a Frankopan, a organizator - LEADER Mreža Hrvatske, u partnerstvu s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva, APPRRR-om i Ministarstvom poljoprivrede.

Stručna radionica za predstavnike lokalnih akcijskih grupa u Donjoj Stubici

Predstavljene smjernice za provedbu natječaja Mjere 19.

LAG Međimurski doli i bregi sudjelovao je 31. kolovoza i 1. rujna 2017. godine na stručnoj radionici LEADER mreže Hrvatske za LAG-ove, koja je održana u Hotelu Terme Jezerčica u Donjoj Stubici.

Radionica je održana kako bi se LAG-ovi što bolje pripremili za izmjene i usklađenje lokalnih razvojnih strategija, te za što bolju pripremu i provedbu Mjere 19. - Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. Prvog dana radionice prezentirani su prijedlozi i mogućnosti za provedbu usklađenja lokalne razvojne strategije LAG-ova, dok su drugog dana radionice predstavnici Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju predstavili obrasce za prijavu izmjena lokalnih razvojnih strategija i Plana provedbe LRS-a. Također su predstavnicima LAG-ova prezentirane smjernice za izmjene Statuta, provedbu LAG natječaja te za pripremu i provedbu odabira projekata s područja LAG-a. Organizator radionice bila je LEADER mreže Hrvatske, u suradnji s LAG-om Zeleni bregi, APPRRR-om i Ministarstvom poljoprivrede.

Predstavnici lokalnih akcijskih grupa na stručnoj radionici u Donjoj Stubici

MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

PROJEKTI LAG-a U PROVEDBI: ECool-Tour / INTERREG Slovenija - Hrvatska

LAG Međimurski doli i bregi bio je domaćin studijskog putovanja partnera u projektu ECool-Tour

Međimurski primjeri dobre prakse u obiteljskom i socijalnom poduzetništvu

LAG Međimurski doli i bregi je 25. listopada 2017. godine organizirao atraktivno studijsko putovanje po Međimurju i varaždinskom području, u sklopu prekograničnog projekta ECool-Tour, kako bi predstavnici hrvatskih i slovenskih partnera bolje upoznali primjere dobre prakse u poticanju ponude održivog turizma na području Međimurske i Varaždinske županije.

Interreg
SLOVENIJA – HRVATSKA
Europska unija | Europski fond za regionalni razvoj

Prekogranični projekt je odobren na raspisu Interreg programa Slovenija – Hrvatska, a Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi je jedan od partnera u projektu u kojem sudjeluju Društvo za socijalnu uključenost MOZAIK iz Murske Sobote, koji je vo-

Studijsko putovanje započelo je u Varaždinskoj županiji, obilaskom Jaccominijevog aromavrt, s više od trideset vrsta aromatičnog i ljekovitog bilja, koji je uredila aromaterapeutkinja **Nada Starčević**, na nekadašnjem imanju poznate varaždinske trgovačke obitelji **Jacco-**

o ekološkoj proizvodnji meda te blagodatima pčelinjih pripravaka za ljudsko zdravlje.

Tradicijski međimurski specijaliteti sudionicima studijskog putovanja ponudeni su u **Vinskoj kući Dvanajščak – Kozol** u Dragoslavcu, gdje je organizirana i degustacija vrhunskih međimurskih vina.

Kako vrijedna ekološka i kulturna baština može značajno obogatiti turističku ponudu i potaknuti stvaranje dodane vrijednosti na ruralnom području sudionici studijskog putovanja mogli su zorno vidjeti na primjeru Centra za posjetitelje **Mlinarska kuća** u Žabniku

U kušaonici meda Medeni vrt u Črečanu upriličeno je i predavanje o ekološkoj proizvodnji meda te blagodatima pčelinjih pripravaka za ljudsko zdravlje

Na biodinamičkom imanju OPG-a Dragutina Senčara u Lopatincu predstavljen je koncept biodinamičkog uzgoja

deći partner u projektu, te CAAP – Center za alternativne in avtonomne produkcije iz Maribora, sa slovenske strane, te ACT Grupa iz Čakovca. Tijekom provedbe projekta partneri će organizirati i provesti niz aktivnosti kojima će se u pograničnom području Međimurja i varaždinskog kraja te u slovenskom Pomurju i Podravlju povezivati inicijative u održivom turizmu te oblikovati model suradnje pri kreiranju ponude turističkih proizvoda na tom području, koja uključuje prirodnu i kulturnu baštinu, ali i ekološko – socijalnu komponentu. Projekt je započeo 1. srpnja 2017. godine, a trajat će 30 mjeseci, tijekom kojih će partneri nastojati ojačati ponudu održivog turizma, poticati poduzetničku aktivnost te aktivirati lokalno stanovništvo u očuvanju i održivom korištenju lokalnih resursa.

mini, na Dugom Vrhu kod Gornjeg Kneginca.

Izvrstan primjer socijalnog poduzetništva sudionici ovog studijskog putovanja vidjeli su u Čakovcu, tijekom posjete Socijalnoj zadruzi Humana Nova, koja je ostvarila izuzetan uspjeh u poticanju zapošljavanja ranjivih skupina. Aktivnosti ove udruge, kojima se aktivno doprinosi održivom razvoju lokalne zajednice, smanjenju siromaštva, ali i očuvanju prirode, predstavio je **Ivan Božić**, upravitelj **Humane Nove**.

Novi, odličan primjer obiteljskog poduzetništva u održivom turizmu sudionici ovog studijskog putovanja mogli su doživjeti u Črečanu, gdje je **Tatjana Šardi**, na starom, međimurskom domaćinstvu uredila kušaonicu meda **Medeni vrt**. Ovdje je uz degustaciju meda i pčelinjih proizvoda, za sudionike studijskog putovanja organizirano i predavanje

kod Svetog Martina na Muri. Uz posjet multimedijском centru, u kojem je posjetiteljima na atraktivni način dočarana duga tradicija mlinarstva u ovom kraju te predstavljena vrijedna prirodna baština i dopadljive turističke atrakcije, sudionici ovog studijskog putovanja imali su prigodu i skelom zaploviti rijekom Murom.

Veliko zanimanje pobudio je i posjet biodinamičkom imanju OPG-a **Dragutina Senčara** u Lopatincu, gdje je sudionicima studijskog putovanja predstavljen koncept biodinamičkog uzgoja te rad **Centra dr. Rudolfa Steinera**, o čemu su govorili mr. sc. **Dijana Posavec**, ravnateljica Centra, stručna suradnica **Amalka Vukelić** i Dragutin Senčar. Sudionicima ovog studijskog putovanja predstavljena je i kreativna Etno Art Chef kuhinja u restoranu **Međimurski dvori** u Lopatincu.

PROJEKT ECool-Tour / INTERREG Slovenija - Hrvatska: Javna tribina u Križovcu

Veliki potencijal eko-turizma u Međimurju

Međimurje, zbog svoje krajobrazne ljepote i biološke raznolikosti, ima veliki razvojni potencijal u ekološkom turizmu, istaknuto je na javnoj tribini "Potencijali eko – društvenog turizma", koju je 28. studenog 2017. godine, u konferencijskoj dvorani Javne ustanove Međimurska priroda u Križovcu, organizirao LAG Međimurski doli i bregi. Ova tribina bila je jedna od aktivnosti prekograničnog projekta ECool-Tour, a organizirana je kako bi se istaknuo potencijal ekološkog turizma u Međimurju te kroz primjere dobrih praksi održivog turizma potaknuo razvoj ove turističke grane.

Ravnatelj Javne ustanove za zaštitu prirode Međimurska priroda istaknuo je kako turizam valja planski razvijati, kako bi se očuvao vrijedan prirodni okoliš i za buduće generacije

Interreg
SLOVENIJA – HRVATSKA
Europska unija | Europski fond za regionalni razvoj

Mr. sc. **Siniša Golub**, ravnatelj Javne ustanove za zaštitu prirode Međimurska priroda, istaknuo je da su očuvani krajobraz, biološka raznolikost i bogata tradicijska kultura dobri temelji za snažniji razvoj prirodi bliskog turizma na području Međimurja, te da ekološki

turizam donosi niz dobrobiti za lokalno stanovništvo i razvoj lokalne zajednice.

O potencijalima razvoja ekološkog turizma u Koprivničko – križevačkoj županiji na tribini je govorila dr. sc. **Sandra Kantar** s Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima, dok je

ekološki aktivist **Dinko Pešić** iz Eko centra Zlatna Greda iz Osijeka predstavio ekološko – turističke programe koje je ova ekološka udruga razvila uz Dravu i Dunav, te pomno osmišljeni koncept suživota prirode i ljudi koji je prepoznat kao europski vrijedan primjer dobre prakse održivog razvoja u zaštićenom prirodnom području.

Dr. sc. **Mihaela Mesarić** iz JU Međimurska priroda napomenula je da turistička ponuda temeljena na geološkoj raznolikosti i geobaštini u Međimurju još nije dovoljno razvijena, te je predstavila plan razvoja ovog oblika ekološkog turizma, koji će uključiti interpretaciju geološki zanimljivih točaka i njihovo povezivanje u geološku stazu.

Predstavljen je i rad Eko – socijalne kmetije Korenika iz Općine Šalovci u Prekmurju, koja je ponudila inovativni poslovni model kojim je povezala ekološku poljoprivrednu proizvodnju i socijalno poduzetništvo. Tom je prigodom **Ines Kranjec** iz Društva za socijalnu uključenost MOZAIK, posebno naglasila kako je takav koncept potaknuo razvoj lokalne ekonomije, smanjio broj nezaposlenih, posebno dugotrajno nezaposlenih osoba, te snažno utjecao na obnovu i revitalizaciju kulturne i gastronomske baštine toga kraja.

Primjeri dobre prakse u ekološko – društvenom turizmu pokazuju kako takav oblik turizma lokalnom stanovništvu donosi niz mogućnosti za dodatnu zaradu i održivi razvoj u budućnosti, pa ga stoga valja planski razvijati, kako bi se očuvao vrijedan prirodni okoliš i za buduće generacije.

U Đurđevcu održana radionica - Tradicija i kulturna baština u ruralnim područjima

LAG-ovi potiču razvoj proizvoda ruralnog turizma

Predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi sudjelovali su 15. rujna 2017. godine na radionici "Tradicija i kulturna baština u ruralnim područjima", koja je održana u hotelu Picok u Đurđevcu, u okviru projekta "AAA LEADER – tradition and cultural heritage in rural area". Projekt je provodio LAG Podravina, a sufinancirali su ga Savez Alpe Jadran i Koprivničko-križevačka županija.

Edukacije o međusobnim utjecajima naroda na ruralnom području Saveza Alpe Jadran na kulturno nasljeđe u pojedinim državama održali su etnologinja **Vesna Peršić Kovač** i profesor povijesti **Nikola Čik**. Radionicu o mogućnostima valorizacije kulturnog nasljeđa u turističke svrhe vodila je dr.sc. **Marija Cerjak**, a sudionici su, radeći u grupama, raspravljali o nekoliko tema, kakve su primjerice - kako valorizirati kulturnu baštinu u obliku proizvoda ruralnog turizma, ili pak kako LAG može doprinijeti razvoju proizvoda ruralnog turizma. Sudionici radionice su zajednički osmišljavali proizvod ruralnog turizma i promišljali o tome što ta ponuda mora uključivati. Nakon rada u grupama, svaki LAG je predstavio svoj rad, nakon čega je uslijedila rasprava.

Sudionici radionice posjetili su selo Sveta Ana, gdje su im mještani pokazali obnovljenu mlinicu i predstavili buduće planove obnove sela, kako bi se sačuvala vrijedna tradicijska i kulturna baština i potaknula

Gastronomska ponuda važan je dio tradicijske baštine

njena turistička valorizacija. Kako se važan dio baštine odnosi i na tradicijsku gastronomsku ponudu, članice Udruge žena Svetojanke sudionicima su pokazale umijeće pripreme kukuruzne zlevanke, a članice Udruge žena Koprivnički Bregi za njih su pripremile bregofsku pitu, čije se umijeće pripreme nalazi na popisu nematerijalnih kulturnih dobara Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Održan radni sastanak predstavnika i partnera međimurskog i baranjskog LAG-a Priprema projekta „Baranjski Međimurci“

Dvije lokalne akcijske grupe veže dugogodišnja uspješna suradnja

U uredu LAG-a Međimurski doli i bregi u Nedelišću i u restoranu Međimurski dvori u Lopatincu, 18. srpnja 2017. godine, održan je radni sastanak predstavnika LAG-a Međimurski doli i bregi i LAG-a Baranja te partnera udruge Snaga kulture i Udruženja „Baranja“.

Sastanak je održan kako bi partneri osmislili i isplanirali projekt za natječaj - Umjetnost i kultura 54+, koji je raspisan u okviru Europskog socijalnog fonda. U projektu se

Dvije lokalne akcijske grupe veže dugogodišnja uspješna suradnja

U Svetom Martinu na Muri održan stručni skup posvećen prostornom planiranju

Rasprava o suodnosu velikih i malih urbanih centara

U organizaciji Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj, a pod pokroviteljstvom Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, 19. i 20. rujna 2017. godine, u Svetom Martinu na Muri održan je stručni skup „Urbano-ruralne veze“.

Na skupu, kojim je ujedno obilježeno 40 godina prostornog planiranja u Međimurju, sudjelovali su i predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi.

Tema dvodnevnog programa bile su urbano-ruralne veze, odnosno, odnos manjih i većih urbanih centara i njihovog ruralnog okoliša u kontekstu prostornog planiranja. U radu skupa sudjelovalo je više od 200 sudionika, stručnjaka raznih profila koji se bave planiranjem razvoja prostora.

Uvodno izlaganje održala je ravnateljica Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj mr. sc. **Irena Matković**, a tijekom dva dana na stručnom skupu o „urbano - ruralnim vezama“ govorilo je dvadesetak domaćih i inozemnih stručnjaka raznih profila - prostornih planera, arhitekata, geografa, ekonomista i sociologa.

Predstavicima našeg LAG-a posebno je zanimljivo bilo izlaganje dr.sc. **Irene Đokić**, s Ekonomskog instituta u Zagrebu, koja je govorila

U radu skupa sudjelovalo je više od 200 sudionika, stručnjaka raznih profila koji se bave planiranjem razvoja prostora

o „Kapacitetu hrvatskog prostora za provedbu strategija razvoja urbanih i LAG područja“.

Stručni skup popraćen je zbornikom u kojem je sakupljeno tridesetak stručnih radova koji će poslužiti kao materijal za daljnje bavljenje urbano-ruralnim temama.

Radionica za izradu projektnih prijava programa Erasmus+

Pripreme za novi projekt LAG-a Međimurski doli i bregi

U okviru Poziva na podnošenje prijedloga za program Erasmus+ za 2018. godinu, u Zagrebu je 10. studenoga 2017. godine održana radionica za izradu projektnih prijava u području obrazovanja odraslih, na kojoj je sudjelovao i predstavnik LAG-a Međimurski doli i bregi.

Organizator radionice bila je **Agencija za mobilnost i programe EU**, a vodili su je Marijana Kondres, voditeljica Odjela za obrazovanje odraslih u AMPEU, te doc.dr.sc. Tihomir Žiljak, voditelj Odjela za razvoj, međunarodnu suradnju i projekte EU u Pučkom otvorenom učilištu Zagreb.

Na radionici se tridesetak predstavnika visokih učilišta, udruga, znanstvenih organizacija i privatnog sektora upoznalo s osnovnim informacijama o mogućnostima programa Erasmus+, a u grupnom radu su razvijali vlastite projektne prijedloge identifikacijom potreba ciljnih skupina i ciljeva projekta, te definiranjem dionika i projektnih partnera

Polaznici radionice razvijali su vlastite projekte programa Erasmus+

Bila je ovo dobra prilika da se predstavnici LAG-a upoznaju s programom Erasmus+, budući da je od 15. listopada 2017. godine LAG Međimurski doli i bregi partner na projektu Rural SKILLS, koji je financiran sredstvima programa Erasmus+; Ključna aktivnost KA2: Suradnja za inovacije i razmjenu dobre prakse.

Na radionici u Ozlju osmišljavali vlastite projektne prijedloge

Rad na projektima Erasmus+ Razmjene mladih

Dvije lokalne akcijske grupe veže dugogodišnja uspješna suradnja

LAG Međimurski doli i bregi sudjelovao je od 14. do 16. prosinca 2017. godine, na radionici Erasmus+ Razmjene mladih, koja je u organizaciji **LAG-a Vallis Colapis**, održana u Ozlju.

Polaznici radionice imali su zadaću osmisliti konkretne projektne prijedloge koji će biti prijavljeni na prijavni rok programa Erasmus+ "Ključna aktivnost KA1" početkom 2018. godine. Kroz trodnevni trening, uz pomoć trenera iz LAG-a Vallis Colapis - Milana Medića i Martine Marušić Britvec, polaznici su se upoznali s Erasmus+ programom, Programskim vodičem te preduvjetima za mogućnost prijave. U praktičnom dijelu radionice radili su na stvaranju projektnog prijedloga, pronalasku potencijalnih partnera, opisu aktivnosti i tehničkih detalja razmjene, proračunu, diseminaciji i evaluaciji projekta.

Polaznici su na ovaj način dobili osnovna praktična znanja kako bi sami, pod vodstvom trenera, napisali vlastiti projekt Razmjene mladih.

Tijekom 2018. treneri će pružati pomoć polaznicima u dovršavanju njihovih projektnih prijava, pa će biti pripremljeni da svoje projektne prijedloge prijave na jedan od slijedećih natječaja Erasmus + programa.

LAG Međimurski doli i bregi na radnom sastanku i manifestaciji Branje grojzdja u Pregradi

Razmjena iskustva u provedbi razvojnih strategija

Na poziv LAG-a Zagorje-Sutla predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi sudjelovali su, 22. rujna prošle godine, na radnom sastanku o provedbi lokalnih razvojnih strategija te na manifestaciji Branje grojzdja u Pregradi.

Na radnom sastanku raspravljano je o prilagođavanju financijskih alokacija ugovorenih kroz Podmjeru 19.2. Programa ruralnog razvoja, te izmjenama lokalnih razvojnih strategija lokalnih akcijskih grupa. Sudionici su tom prigodom istaknuli kako su razmjena iskustava i suradnja među LAG-ovima u provedbi Lokalnih razvojnih strategija izuzetno važni, pa su na ovom sastanku predstavnici LAG-a Zagorje - Sutla i LAG-a Međimurski doli i bregi najavili kako će dosadašnja, višegodišnja suradnja biti nastavljena u interesu oba LAG-a.

Predstavnici LAG-ova su nakon sastanka bili na tradicijskom sajmu i degustaciji vina, koja je održana u okviru manifestacije - Branje Grojzdja u Pregradi. LAG Međimurski doli i bregi je na svom štandu predstavio vrhunska vina i promotivne materijale svojih članova - vinara.

Manifestacija je bila nova prigoda za promociju LAG-a Međimurski doli i bregi

PROJEKT Rural SKILLS / ERASMUS+ U Španjolskoj održan prvi sastanak s partnerima

Partneri dogovarali planirane aktivnosti

U španjolskom gradu Leonu održan je od 20. do 22. studenoga 2017. godine, prvi sastanak partnera u projektu Rural SKILLS, koji je financiran iz programa Erasmus+; Ključna aktivnost KA2: Suradnja za inovacije i razmjenu dobre prakse. Jedan od partnera u ovom projektu je i Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi.

Polaznici su stekli praktična znanja nužna za pisanje vlastitih projektnih prijedloga

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Na sastanku u Leonu, upravnom središtu istoimene regije na sjeverozapadu Španjolske, međusobno su predstavljani partneri u projektu: **LAG MontagnAppennino** iz Italije, kao vodeći partner, Razvojna agencija regije Alto Tamega (**ADRAT**) iz Portugala, Razvojna agencija općine Raia Nordestina (**CORANE**) iz Portugala, **LAG Zied**

Zeme iz Latvije, **LAG Vlaamse Ardennen** iz Belgije, **Institut za obnovu i okoliš (IRMA SI.)** iz Španjolske te **LAG Međimurski doli i bregi**.

Tom prigodom su predstavnici partnera raspravljali i o glavnim temama i ciljevima projekta te planiranim aktivnostima. Imali su prigodu upoznati i primjere dobre prak-

se u ruralnom razvoju u regiji Leon, te su posjetili i LAG Poeda u okolici Leona.

Razmjena metodologije LEADER pristupa

Glavni ciljevi projekta su razvoj i konsolidacija specifičnih kompetencija, znanja, vještina i stavova među dionicima ruralnog razvoja s ciljem stvaranja i razvijanja međunarodne suradnje između LAG-ova kroz razmjenu metodologije LEADER-a i primjera dobre prakse, kao i stvaranje međunarodne mreže europskih LAG-ova, koja bi poticala mogućnosti za novo zapošljavanje, širenje ideja, prakse i metoda, te učenje o održivom ruralnom razvoju. Važni ciljevi projekta su i jačanje svijesti o važnosti ruralnih područja, kao izvora tradicije, kulture i zaštite okoliša, ali i implementiranje europskih načela i politike, metoda LEADER-a te metoda i alata kojima se koriste LAG-ovi. Sudjelovanjem u ovom projektu partneri žele potaknuti rješavanje lokalnih problema, ojačati lokalne zajednice, promovirati zajedničku suradnju i poboljšanje lokalne ekonomije kroz stvaranje dodane vrijednosti, jačanje lokalne razvojne strategije i partnerstva.

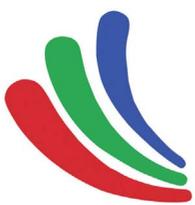
Sastanak partnera i u Međimurju

Projekt Rural SKILLS ukupno je vrijedan **126 tisuća i 155 eura**, započeo je s provođenjem 15. listopada 2017. godine, a trajat će 20 mjeseci, do 14. lipnja 2019. godine.

Domaćin sastanka partnera u projektu te studijskog putovanja, u studenome 2018. godine, bit će i Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi, pa će to biti prigoda da predstavnici partnera upoznaju Međimurje te dobre primjere u ruralnom razvoju na području LAG-a.

Polaznici su stekli praktična znanja nužna za pisanje vlastitih projektnih prijedloga

LOKALNA AKCIJSKA GRUPA

PROJEKT Rural SKILLS / ERASMUS+ LAG Međimurski doli i bregi na projektom sastanku u Flandriji

Inovativni programi mobilnosti

Predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi imali su prigodu učiti od kolega iz Belgije i vidjeti primjere dobre prakse u Flandriji od 19. od 23. ožujka, tijekom sudjelovanja u aktivnosti mobilnosti organiziranoj u sklopu projekta Rural SKILLS, u kojem je LAG Međimurski doli i bregi jedan od partnera.

U sklopu projekta Rural SKILLS projektne partneri su posjetili Flandriju

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projektne sastanke partnera, **LAG-a MontagnAppennino** iz Italije, koji je glavni prijavitelj projekta, **LAG-a Međimurski doli i bregi**, **Razvojne agencije ADRAT** i **Razvojne agencije CORANE** iz Portugala, **LAG-a Zied Zeme** iz Latvije, **LAG-a Vlaamse Ardennen** iz Belgije te **Instituta IRMA S.L.** iz Španjolske, održan je u Gentu, glavnom i najvećem gradu regije Istočna Flandrija.

Partneri u ovom projektu primili su u zgradi Pokrajinske Vlade **Geert Versnick**, viceguverner pokrajine Istočna Flandrija i predsjednik sve tri lokalne akcijske grupe koje djeluju u toj pokrajini, te **Roeland Cappon**, voditelj LAG-a Vlaamse Ardennen. Tom je prigodom održano i predavanje o Programu ruralnog razvoja u Istočnoj Flandriji, te načinu funkcioniranja LAG-ova, ali i o izradi njihovih lokalnih razvojnih strategija, o čemu su govorili voditelji LAG-ova iz ove belgijske pokrajine.

Promocija regionalnih proizvoda

U Gentu je organiziran i posjet Centru za promociju regionalnih proizvoda Istočne Flandrije, koji je smješten u Velikoj mesarskoj dvorani iz 15. stoljeća. Ovdje je predstavljen inovativni projekt *Kerk in het midden* (Crkva u središtu), zahvaljujući kojem napuštene crkve dobivaju nove funkcije kulturnih centara ili tržnica lokalnih proizvoda. Ovdje je organizirana i prezentacija regionalnih proizvoda, među kojima je i tradicionalna gentska juha *waterzooi*.

Zanimljivu prezentaciju partneri su imali i u gradu Oudenaardeu, gdje im je predstavljena turistička ponuda Flamanskih Ardena te biciklistička utrka Ronde van Vlaanderen, jedna od najprestižnijih utrka u svijetu biciklizma. Ova belgijska regija ima jednu od najrazvijenijih mreža pješačkih i biciklističkih staza s pratećom infrastrukturom u Europi, pa je prezen-

U Gentu je organiziran i posjet Centru za promociju regionalnih proizvoda Istočne Flandrije, koji je smješten u Velikoj mesarskoj dvorani iz 15. stoljeća

tacija bila prigoda i za predstavljanje strategije razvoja turizma tog dijela Flandrije, ali i za razmjenu iskustava vezanih uz ovu atraktivnu ponudu u ruralnom prostoru.

Radionica o „društvenim zakladama“ i mrežama učenja

Inovativni primjer dobre prakse projektne partneri vidjeli su i na obiteljskom gospodarstvu Kapelleberg, u gradiću Maarkedal, gdje je održana radionica o „društvenim zakladama“ i novim mogućnostima prikupljanja novca za rad udruga, zaklada i projekata putem regionalnih *fund raising* platformi. U ovom je gradu, u Kulturnom centru Marca, uređenom u bivšoj crkvi, organizirana i participativna radionica o mrežama učenja (learning networks), a predstavljen je i projekt *Boeren op een helling* (Poljo-

privreda na padini), čiji je cilj zaustaviti eroziju poljoprivrednog zemljišta.

Zanimljiv program aktivnosti mobilnosti nastavljen je u Gradskoj vijećnici u Geraardsbergenu, regionalnom središtu u Ardenima, gdje je organizirana radionica o seoskim vijećima, obliku mjesnog odbora čiji su izbori neovisni o politici, a temelji se na LEADER principu koji podrazumijeva i aktivno sudjelovanje građana u razvojnim projektima u lokalnoj zajednici. Ovdje je upriličena i prezentacija nematerijalne kulturne baštine ove flamanske regije, te tradicionalnog lokalnog specijaliteta - torte *mattentaart*.

Razmjena specifičnih znanja

Primjer uspješnog uključivanja osoba s posebnim potrebama u aktivnosti lokalne zajednice sudionici projekta imali su prigodu vidjeti na farmi Kanteling kod grada Herzeleea, gdje im je prezentiran projekt financiran sredstvima LEADER programa, a koji omogućava zapošljavanje takvih osoba i njihovo jače uključivanje u društvo.

Aktivnost mobilnosti okončana je posjetom biciklističkom turističko-informativnom centru Streekpunt, u selu Zwalm, te obiteljskoj

pivovari Van Den Bossche, u selu Sint-Lievens-Esse, osnovanoj još 1897. godine. Ovdje su sudionici projekta Rural SKILLS održali posljednji sastanak sa završnim zaključcima i evaluacijom, a dogovorene su i buduće aktivnosti u ovom projektu.

Tijekom aktivnosti mobilnosti u Flandriji sudionici su imali prigodu vidjeti niz primjera dobre prakse vezane uz glavne ciljeve projekta Rural SKILLS – razvoj i razmjenu specifičnih znanja, vještina i stavova među dionicima ruralnog razvoja, poticanje novih mogućnosti zapošljavanja i neformalnih aktivnosti učenja o ruralnom razvoju, poticanje međunarodne suradnje lokalnih akcijskih grupa, te novih načina promocije lokalnih proizvoda.

PROJEKT POP-UP Ruralni društveno-inovativni hubovi / Europski socijalni fond

LAG je nositelj projekta od milijun kuna

Na svečanosti koja je održana u Kući Europe u Zagrebu 19. ožujka, dodijeljen je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava LAG-u Međimurski doli i bregi za provedbu projekta **POP-UP ruralni društveno - inovativni hubovi**.

U Kući Europe u Zagrebu dodijeljen je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava LAG-u Međimurski doli i bregi za provedbu projekta POP-UP ruralni društveno - inovativni hubovi

Projekt je LAG Međimurski doli i bregi prijavio u okviru Otvorenog poziva „Podrška razvoju partnerstava organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja, koji je financiran iz Europskog socijalnog fonda. Projekt je vrijedan **1.194.848,89 kuna**.

Ovim projektom LAG Međimurski doli i bregi nastoji odgovoriti na mapirane potre-

be i probleme u lokalnim zajednicama na području LAG-a. Provedbom projekta želi se razvijati održivo partnerstvo visokoškolskih ustanova i organizacija civilnog društva, zahvaljujući kojemu će se dobiti više studenata s praktičnim znanjima i vještinama za rješavanje konkretnih društvenih problema u tim zajednicama te potaknuti visokoškolske ustanove da postanu aktivni dionik ruralnog

Provedbom projekta dobit će se više studenata s praktičnim znanjima i vještinama za rješavanje konkretnih društvenih problema u tim zajednicama

razvoja. Ujedno se nastoji ojačati i kapacitete organizacija civilnog društva, ali i studenata, koji će kroz razvijenu metodologiju pop-up ruralnih društveno - inovativnih hubova, kao modela društveno korisnog učenja, te mentorske programe, poticati održive razvojne aktivnosti u odabranim lokalnim zajednicama.

Nositelj projekta, koji će trajati 24 mjeseci, je LAG Međimurski doli i bregi, a partneri u projektu su ACT Grupa, Veleučilište VERN, Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike te Lokalna akcijska grupa Škoji.

Održan prvi sastanak partnera na projektu POP-UP Ruralni hubovi

Predstavljene planirane projektne aktivnosti

U Centru za posjetitelje Mlinarska kuća u Svetom Martinu na Muri održan je 28. ožujka, prvi kvartalni sastanak partnerskog konzorcija projekta POP-UP Ruralni društveno-inovativni hubovi, koji se počeo provoditi 19. ožujka.

Na sastanku su sudjelovali predstavnici svih partnera - **LAG-a Međimurski doli i bregi**, **ACT Grupe** iz Čakovca, **Veleučilišta VERN** iz Zagreba, **Visokog gospodarskog učilišta** iz Križevaca, **Fakulteta organizacije i informatike** iz Varaždina, a video-vezom su se uključili partneri iz **LAG-a Škoji** s Hvara.

Definirane su uloge u partnerskom konzorciju, te metode upravljanja projektom, kao i komunikacije partnerskog konzorcija. Nakon prezentacije projektnih elemenata i aktivnosti projekta definirani su datumi aktivnosti i zaduženja partnera u prvom tromjesečju trajanja projekta, a dogovoreni su i detalji oko budžeta partnera i raspodjele avansa, te izvještavanja i vidljivosti projekta.

Projekt je prijavljen u okviru Otvorenog poziva „Podrška razvoju partnerstava organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja, koji je financiran iz Europskog socijalnog fonda, a vrijedan je 1.194.848,89 kuna.

Provedbom projekta razvijat će se održivo partnerstvo visokoškolskih ustanova i organizacija civilnog društva, zahvaljujući kojemu će studenti dobiti praktična znanja i vještine za rješavanje konkretnih društvenih problema u lokalnim zajednicama, a potaknut će i visokoškolske ustanove da postanu aktivni dionik ruralnog razvoja. Ujedno će se i ojačati kapaciteti organizacija civilnog društva, ali i studenata, koji će kroz razvijenu metodologiju pop-up ruralnih društveno - inovativnih hubo-

Prvi sastanak partnerskog konzorcija projekta održan je u Centru za posjetitelje Mlinarska kuća u Svetom Martinu na Muri

va, kao modela društveno korisnog učenja, te mentorske programe, poticati održive razvojne aktivnosti u odabranim lokalnim zajednicama, u ovom slučaju u **Općini Štrigova** i **Općini Mala Subotica** u Međimurskoj županiji te na **otoku Visu**, u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

**POP-UP RURALNI
DRUŠTVENO-INOATIVNI
HUBOVI**

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost LAG-a Međimurski doli i bregi.

LOKALNA AKCIJSKA GRUPA

PROJEKT POP-UP Ruralni društveno-inovativni hubovi / Europski socijalni fond

Poticanje novih projekata i razvojnih inicijativa

U okviru projekta POP-UP Ruralni društveno-inovativni hubovi, od 27. svibnja do 1. lipnja na otoku Visu održana je aktivnost osposobljavanja i jačanja kapaciteta zaposlenika i članova organizacija civilnog društva. Na radionicama su sudjelovali zaposlenici i članovi udruga iz Međimurske županije te s otoka Visa.

Radionice su organizirane u Međunarodnom sveučilišnom centru VERN na otoku Visu

Tijekom šest radnih dana u Međunarodnom sveučilišnom centru VERN održane su radionice iz područja ruralnog razvoja i (mikro)poduzetništva, iz marketinga (mikro)poduzetničkih pothvata, za rad sa studentima kroz programe društveno korisnog učenja, te za izradu i provedbu volonterskih programa u lokalnim zajednicama. Edukatori su bili profesori s partnerskih visokoškolskih ustanova – Fakulteta za organizaciju i informatiku iz Varaždina, Veleučilišta VERN iz Zagreba i Visokog gospodarskog učilišta iz Križevaca.

U sklopu osposobljavanja bila je organizirana terenska nastava i posjet OPG-u Božanić iz Komiže, koji sa bavi ekološkom proizvodnjom autohtone sorte komiškog rogača, te Poljoprivrednoj zadruzi Komiža, gdje je sudionicima objašnjen proces otkupa, prerade i prodaje rogača i brašna od rogača.

Predstavnici udruga stečeno će znanje koristiti u radu ruralnih hubova i u poticanju novih projekata i razvojnih inicijativa u svojim lokalnim zajednicama.

Projekt POP-UP Ruralni društveno-inovativni hubovi sufinanciran je sredstvima Europskog socijalnog fonda i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, iz Operativnog programa - Učinkoviti ljudski potencijali.

Projekt kroz suradnju visokoobrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva, studenata i lokalnog stanovništva u konkretnim ruralnim zajednicama Međimurske županije (općina Štrigova i općina Mala Subotica) te Splitsko-dalmatinske županije (otok Vis) razvija, testira i validira inkluzivni i participativni program društveno-korisnog učenja u području održivog ruralnog razvoja te inicira i daje podršku novim i postojećim društveno-inovativnim mikropoduzetničkim pothvatima.

Na terenskoj nastavi predstavljena je djelatnost OPG-a Božanić iz Komiže, koji sa bavi ekološkom proizvodnjom autohtone sorte komiškog rogača

Edukacija studenata partnerskih visokoškolskih ustanova

Radionice o društvenom poduzetništvu

Aktivnost osposobljavanja i jačanja kapaciteta studenata partnerskih visokoškolskih ustanova, u okviru projekta POP-UP Ruralni društveno-inovativni hubovi, održana je od 5. do 10. lipnja u Krapinskim Toplicama. Na radionicama su sudjelovali studenti iz Međimurske županije koji studiraju na Fakultetu za organizaciju i informatiku u Varaždinu, Veleučilištu VERN u Zagrebu i Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima.

U hotelu Toplice održane su radionice o društvenim inovacijama i društvenoj ekonomiji, o organiziranju i radu u lokalnoj zajednici, o marketingu mikro poduzetničkih pothvata, o podršci u mentorskim programima u lokalnim zajednicama i o razvoju ruralnih područja. Edukatori su bili profesori s partnerskih visokoškolskih ustanova.

Studenti će stečeno znanje koristiti u radu ruralnih hubova i u poticanju novih projekata i razvojnih inicijativa u svojim lokalnim zajednicama.

U Krapinskim Toplicama održane su radionice za studente partnerskih visokoškolskih ustanova u projektu POP-UP Ruralni društveno-inovativni hubovi

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDovi

UČINKOVITI
LJUDSKI
POTENCIJALI

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

POP-UP RURALNI
DRUŠTVENO-INOATIVNI
HUBOVI

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost LAG-a Međimurski doli i bregi.

LAG Međimurski doli i bregi organizirao je studijsko putovanje u Baranju

Na vrijednoj tradicijskoj baštini razvija se nova turistička ponuda

Članovi Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi na studijskom putovanju po Baranji imali su prigodu upoznati bogatu turističku i gastronomsku ponudu temeljenu na prirodnoj i kulturnoj baštini Baranje.

Jednodnevno studijsko putovanje za svoje članove LAG Međimurski doli i bregi organizirao je 30. studenog 2017. godine, u suradnji s LAG-om Baranja, s kojim ostvaruje višegodišnju uspješnu suradnju te zajedničke projekte, zahvaljujući kojima će se bolje povezati ove dvije hrvatske regije na području održivog ruralnog razvoja. Međimurje i Baranja imaju svoje lokalne prepoznatljive vrijednosti na kojima

Članovi LAG-a Međimurski doli i bregi imali su prigodu upoznati dio bogate, vinogradarske tradicije u Baranji, koja im je predstavljena u podrumu tvrtke Belje u Kneževim Vinogradima

Domaći specijaliteti važan su dio turističke ponude Baranje

dva LAG-a temelje uspješnu suradnju, a spona uspješne suradnje i razmjene pozitivnih iskustava u cjelovitom ruralnom razvoju je zavičajna zajednica Međimuraca koji žive u Baranji.

Prijem za članove LAG-a Međimurski doli i bregi organiziran je u Etnološkom centru baranjske baštine u Belom Manastiru, gdje je prisutne pozdravila **Lidija Dabić**, voditeljica LAG-a Baranja, koja je naglasila da je zahvaljujući potpori Europske unije derutni objekt uređen u modernom centru u kojem je danas predstavljena bogata etnološka baština Baranje i dočaran svakodnevni život Baranjaca s početka 20. stoljeća. Za uređenje i opremanje centra vrijednog oko 9 milijuna kuna, čak 97 posto sredstava došlo je iz Europske unije.

Zajednički projekt - Baranjski Međimurci

Na susretu u Belom Manastiru predsjednica LAG-a Međimurski doli i bregi **Sanja Krištofić** posebno je naglasila kako ova dva LAG-a čekaju konačan odabir dva zajednička projekta koji će biti sufinancirani sredstvima Europskog socijalnog fonda, jedan namijenjen mladima, a drugi Baranjskim Međimurcima, zahvaljujući kojima će proširiti višegodišnju uspješnu suradnju.

Riječi dobrodošlice članovima LAG-a Međimurski doli i bregi uputio je i dopredsjednik LAG-a Baranja **Ivan Doboš**, predstavivši ovu

lokalnu akcijsku grupu koja ima 41 člana i pokriva područje Grada Belog Manastira i osam baranjskih općina.

Bogata gastronomska i enološka baština

Članovi LAG-a Međimurski doli i bregi na studijskom putovanju imali su prigodu upoznati dio bogate, višestoljetne vinogradarske tradicije u Baranji, koja im je predstavljena u svjetski poznatom podrumu tvrtke Belje u Kneževim Vinogradima. Beljski podrum, najveći u cijeloj Baranji, proteže se na tri podzemne etaže ukopane u Banovo brdo, a prvi se puta spominje još u 16. stoljeću. U podrumu Belja nalazi se čak 71 bačva od najboljeg slavonskog hrasta, u kojima se čuva gotovo 300 tisuća litara vrhunskog vina te vinska arhiva s više od 20 tisuća boca.

Na bogatoj gastronomskoj i enološkoj tradiciji Baranja posljednjih godina temelji i svoj turistički razvoj, koji je posebno uspješan u **etno selu Karanac**, gdje su u tradicijskim panonskim kućama s tipičnim trijemovima uređeni novi smještajni kapaciteti. Članovi LAG-a Međimurski doli i bregi tako su posjetili **Seosko gospodarstvo Ivica i Marica**, koje je proglašeno najboljim seoskim domaćinstvom u Hrvatskoj, te **vinariju Svjetli dvori**, u kojoj su posjetiteljima, uz vrhunska vina, ponudeni i drugi tradicionalni poljoprivredni

proizvodi – baranjski kulen, slanina, kobasice, paprika i domaći med.

„Ulica zaboravljenog vremena“

U Karancu, u poznatom etno - restoranu **Baranjska kuća**, članovi LAG-a kušali su odlične specijalitete od dunavske ribe te razgledali „ulicu zaboravljenog vremena“, koju je vlasnik ovog restorana uređio u prostranom dvorištu kako bi predstavio nekadašnju bogatu obrtničku tradiciju u Karancu. U sedam starih ambara oživljeni su stari zanati u lončarskoj, bačvarskoj i stolarskoj radionici, u tkalačkom stanu, te brijačnici i staroj seoskoj gostionici. Ovdje je uređen i stari mlin u kojem se melje kukuruzno brašno, kovačka radionica izgrađena od blata i pljeve te ledara u kojoj se nekada čuvao led iz Dunava, a danas je pretvorena u pušnicu u kojoj se suše baranjske kobasice i slanine. Na bogatoj tradicijskoj baštini u Baranji se sve intenzivnije razvija i suvremena turistička ponuda, pa su članovi LAG-a Međimurski doli i bregi imali prigodu posjetiti i kamp za bicikliste u mjestu Suza koji privlači sve više poklonika cikloturizma.

Tijekom studijskog putovanja po Baranji organiziran je i posjet **vinariji Gerstmajer** u Zmajevcu, čiji vlasnik **Mihalj Gerstmajer** nastavlja vinarsku tradiciju dugu već četiri generacije. U njegovoj vinariji organizirana je i prezentacija još jednog tradicijskog proizvoda – baranjskog meda, o čijoj je proizvodnji govorio poznati pčelar i uzgajivač matica dr. sc. **Stipan Kovačić**, inače predsjednik **LAG-a Baranja**. Na njegovom imanju godišnje se proizvede čak 17 tona vrhunskog meda.

Tijekom ovog studijskog putovanja po Baranji članovi LAG-a Međimurski doli i bregi imali su prigodu vidjeti niz primjera dobre prakse u ruralnom razvoju, koji uspješno spajaju bogatu baštinu i tradicionalnu poljoprivrednu proizvodnju Baranje s novim trendovima i zahtjevima modernih potrošača, no prije svega vrlo uspješne primjere povezivanja dionika ruralnog razvoja te međusobnu suradnju lokalnih proizvođača i pružatelja usluga koji zajedno stvaraju novu ponudu i kvalitetu te tako ostvaruju dodanu vrijednost na dobrobit lokalne zajednice.

Tijekom studijskog posjeta LAG-u Baranja razmjenjena iskustva u ruralnom razvoju

Nove mogućnosti za projektnu suradnju

LAG Baranja ugostio je predstavnike čak 8 lokalnih akcijskih grupa

Predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi sudjelovali su 9. i 10. lipnja 2017. godine u studijskom posjetu Lokalnoj akcijskoj grupi Baranja, koji je organiziran pod nazivom - *Mogućnosti razvoja projekata suradnje vezano uz ruralni i vinski turizam.*

Istovremeno su u posjetu ovoj lokalnoj akcijskoj grupi bili i predstavnici šest drugih LAG-ova s područja Republike Hrvatske - LAG Moslavina, LAG Papuk, LAG Karašica, LAG Vuka-Dunav, LAG Srijem i LAG Bosutski niz, te Lokalna akciona grupa Panonski fijaker iz Sombora iz Republike Srbije, pa je ovo bila izvrsna prilika za razmjenu iskustava, znanja i kontakata.

Podrška u pripremi projekata iz Programa ruralnog razvoja

Prvog dana posjeta u Etnološkom centru baranjske baštine u Belom Manastiru održana je radionica na kojoj su definirane zajedničke poveznice LAG-ova s ciljem predstavljanja ideja i mogućnosti za razvoj projekata suradnje. Nakon radnog dijela, slijedila je vožnja baranjskim vin-

skim cestama, te obilazak socijalno-poduzetničke zadruge Ruke u Lugu, koja se bavi proizvodnjom začinske paprike.

Nakon ručka na imanju Didin konak u Kopačevu, posjet je nastavljen obilaskom Parka prirode Kopački rit te obilaskom Sajma vina u Kneževim Vinogradima, organiziranog u sklopu Vinskog festivala "Gatorfest". Druženje LAG-ova završilo je večerom u etno restoranu Baranjska kuća u etno selu Karancu, te jazz koncertom kod spomenika Batinskoj bitci iznad Dunava, koji je također organiziran u sklopu ovog vinskog festivala.

Drugog dana studijskog posjeta održana je radionica na Seoskom gospodarstvu Ivica i Marica u Etno selu Karanac, na kojoj su razmijenjena iskustva LAG-ova u pružanju pomoći poljoprivrednicima kod pripreme i prijave projekata

iz Programa ruralnog razvoja, kao i kod pripreme Planova provedbe Lokalnih razvojnih strategija.

Bogata gastro i enološka ponuda

Tijekom ovog studijskog putovanja organiziran je i posjet OPG-u Petar Dobrovac iz Kneževih Vinograda, gdje je tijekom degustacije baranjskog kulena domaćin predstavio svoje obiteljsko gospodarstvo, zatim posjet OPG-u Dario Geto u Lugu, koji se bavi proizvodnjom kozjeg sira, na kojem je predstavljen realizirani projekt iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020., te Seoskom imanju Jurini dvori u Kneževim Vinogradima, koji je smješten u obnovljenom tradicionalnom baranjskom dvorištu.

Studijski posjet završio je posjetom čuvenim baranjskim "surducima" u Zmajevcu, u kojima se održavao "Gatorfest", u okviru kojega je, uz otvorena vrata vinskih podruma (gatora) i sajma domaćih proizvoda lokalnih proizvođača, organizirana bogata gastronomska i enološka ponuda.

Vinski festival Gatorfest organiziran je uz baranjske surduke u Zmajevcu

Predstavnici LAG-ova posjetili su i Park prirode Kopački rit

Članovi LAG-a Sjeverozapad u studijskom posjetu Međimurju

Korisna iskustva međimurskih vinara

Članovi Lokalne akcijske grupe Sjeverozapad iz Varaždinske županije imali su prigodu 17. veljače, na terenskoj radionici u Međimurju, upoznati primjere dobre prakse u ponudi i prezentaciji lokalnih poljoprivrednih proizvoda te razmijeniti iskustva s vlasnicima obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i vinarija u gornjem Međimurju.

Terensku radionicu organizirala je Lokalna akcijska grupa Sjeverozapad, u okviru programa Podizanje konkurentnosti vinogradara i vinara, pa je tridesetak zainteresiranih članova LAG-a ovom prigodom obišlo neke od najpoznatijih proizvođača vina u Međimurskoj županiji.

Dobrodošlicu u Međimurju, u **vinjskoj kući obitelji Turk** u Vučetincu, članovima LAG-a Sjeverozapad zaželio je načelnik Općine Sveti Juraj na Bregu **Andelko Nagrajsalović**, dok su Lokalnu akcijsku grupu Sjeverozapad svojim domaćinima predstavili **Marijan Škvarić**, predsjednik LAG-a Sjeverozapad i **Mario Željezić**, voditelj LAG-a.

O dugoj, višestoljetnoj tradiciji proizvodnje vina u gornjem Međimurju članovima LAG-a Sjeverozapad govorio

Članovi LAG-a Sjeverozapad na studijskom putovanju posjetili su vinsku kuću obitelji Turk u Vučetincu

U obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu Hažić u Jurovčaku predstavljena je ponuda vina iz vinograda obitelji Hažić te proizvodnja voćnih sokova od jabuka

godom domaćinima zahvalili i **Tomišlav Paljak**, zamjenik župana Varaždinske županije, **Božidar Novoselec**, načelnik Općine Sračinec i **Mario Klapša**, zamjenik načelnika Općine Maruševac.

Autohtona jela međimurskog kraja članovima LAG-a Sjeverozapad predstavljena su u restoranu **Potrți kogač** u Jurovčaku, a tijekom ovog studijskog putovanja posjetili su i **Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Hažić** u Jurovčaku, gdje im je predstavljena ponuda vina iz vinograda obitelji Hažić te proizvodnja voćnih sokova od jabuka.

Ova terenska radionica održana je u sklopu provedbe projekta Podizanje konkurentnosti vinogradara i vinara Varaždinske županije, kojeg sufinancira Varaždinska županija.

je **David Štampar**, mladi vinogradar koji je na obiteljskom imanju u Svetom Urbanu uspješno spojio dugu obiteljsku tradiciju proizvodnje vrhunskih vina, bogato vinogradarsko znanje i inovativni marketing u prezentacije vina.

U **vinjskom podrumu obitelji Štampar** članove LAG-a Sjeverozapad pozdravio je **Stanislav Rebernik**, načelnik Općine Štrigova i član Upravnog odbora LAG-a Međimurski doli i bregi. Tom je prigodom posebno istaknuta sve bolja suradnja između dvije lokalne akcijske grupe u promicanju održivog ruralnog razvoja.

Marijan Škvarić istaknuo je da je iskustvo međimurskih vinara, posebice u marketingu i povezivanju proizvođača, važno i za članove LAG-a Sjeverozapad, te da se nada da će suradnja između dva LAG-a biti još intenzivnija. Tom su pri-

O dugoj tradiciji proizvodnje vina u gornjem Međimurju članovima LAG-a Sjeverozapad govorio je David Štampar

Radni sastanak estonskog LAG-a i hrvatskih lokalnih akcijskih grupa

Razmjennom iskustava do buduće suradnje

Na prostoru Centra za posjetitelje Mlinarske kuće u Žabniku, u Općini Sv. Martin na Muri, 17. srpnja 2017. godine, održan je radni sastanak predstavnika lokalnih akcijskih grupa, koji su tom prigodom razmijenili znanja vezana uz lokalnu razvojnu strategiju.

Na sastanku su bili predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi, LAG-a Prigorje - Zagorje, LAG-a Zagorje-Sutla, Općine Sv. Martin na Muri, ali i LAG-a Borderlands Leader iz Republike Estonije, čiji predstavnici na proputovanju Europom skupljaju znanja i iskustva LAG-ova iz drugih država.

Predstavnici su na sastanku zaključili da se hrvatski i estonski LAG-ovi u svom radu susreću sa sličnim izazovima i aktivnostima, te su postavljeni temelji za moguću međusobnu suradnju. U radnom dijelu održan je i sastanak predstavnika turističkih zajednica Općine Sv. Martin na Muri, Općine Nedelišće i Grada Pregrade iz Zagorja, na kojem je dogovorena buduća suradnja.

Na inicijativu predstavnika estonskog LAG-a bilo je organizirano i predstavljanje tradicionalnih načina pripreme hrane na otvo-

Zajednički sastanak lokalnih akcijskih grupa iz Hrvatske i Estonije održan je u Centru za posjetitelje Mlinarske kuće u Žabniku

renom, pa su tako imali priliku kušati i vidjeti spremanje ribe na rašljama iznad vatre, kuhanje gulaša i pripremu kruha u tradicionalnoj krušnoj peći.

Manifestacija "Naše domaće, sada i ubuduće" održana u LifeClass Termama Sveti Martin

Predstavljani domaći poljoprivredni proizvodi

U LifeClass Termama Sveti Martin održana je 9. ožujka manifestacija "Naše domaće, sada i ubuduće", na kojoj je četrdesetak izlagača, među kojima su bili i mnogi članovi LAG-a Međimurski doli i bregi, predstavilo poljoprivredne proizvode Međimurja.

Svoje je proizvode izložilo četrdesetak izlagača, među kojima su bili i mnogi članovi LAG-a Međimurski doli i bregi

Ministarstvo poljoprivrede i Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju ovom inicijativom nastoje potaknuti bolje predstavljanje poljoprivrednih proizvođača i njihovih prepoznatljivih proizvoda

Na otvorenju manifestacije bili su i ministar poljoprivrede **Tomislav Tolušić**, ravnatelj Hrvatske poljoprivredne agencije **Zdravko Barać** i zamjenik župana Međimurske županije **Josip Grivec**. Oni su tom prigodom naglasili kako u Međimurju imamo odlične primjere mladih, uspješnih ljudi koji odlično žive upravo od poljoprivrede, ali i dobre stručne službe, razvojnu agenciju, LAG-ove i konzultante.

Posjetitelji manifestacije mogli su kušati proizvode s oznakama kvalitete Hrvatske poljoprivredne agencije - meso, mlijeko i jaja s hrvatskih farmi, med iz hrvatskih pčelinjaka, te brašno i kruh s hrvatskih polja, kao i naše autohtone proizvode zaštićene u EU.

U sklopu manifestacije pomoćnik ministra poljoprivrede **Krešimir Ivančić** i ravnateljica Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju **Matilda Copic**, održali su radionicu za zainteresirane poljoprivrednike, predstavnike jedinica lokalne samouprave, lokalnih akcijskih grupa i konzultanata o novim mogućnostima financiranja iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske.

Programne ovakvog tipa Ministarstvo poljoprivrede i Hrvatska poljoprivredna agencija provode od 2009. godine, s ciljem promocije oznaka kvalitete, ali i s jasnim porukama - kupujte svjež, kvalitetne i kontrolirane proizvode domaćeg prehrambenog sektora.

Potpisan Operativni plan razvoja cikloturizma u Međimurskoj županiji

Jedan od partnera je i LAG Međimurski doli i bregi

Međimurska županija, u okviru nacionalnog plana Ministarstva turizma za razvoj cikloturizma na kontinentalnom području, izradila je i predstavila Operativni plan razvoja cikloturizma Međimurske županije do 2020.g.

Riječ je o dokumentu koji daje temelje za daljnji razvoj cikloturizma i sadržaje koji ga prate, te koordinira rad svih sudionika na razvoju ove vrste turizma na području naše županije. Sporazum o provedbi plana za razvoj cikloturizma potpisao je, kao jedan od partnera provedbe. Svi potpisnici Sporazuma će, ovisno o svojim nadležnostima i financijskim mogućnostima, aktivno sudjelovati u realizaciji plana.

Na Plitvicama održana konferencija uz Svjetski dan turizma

Izazovi i perspektive održivog razvoja turizma u Hrvatskoj

Predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi sudjelovali su 27. rujna 2017. godine, na Svjetski dan turizma, u radu konferencije - *Izazovi i perspektive održivog razvoja turizma u Hrvatskoj*, koja je održana u hotelu Jezero u Nacionalnom parku Plitvička jezera.

Organizatori konferencije bili su **Mreža za održivi razvoj Hrvatske**, **NP Plitvička jezera** i klaster **Lika Destination**, a pokrovitelji **Ministarstvo turizma**, **Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije** te **Ministarstvo zaštite okoliša i energetike**.

Akadska zajednica, predstavnici Vlade Republike Hrvatske, turistički djelatnici te predstavnici LAG-ova raspravljali su o važnosti međusektorske suradnje u razvoju održivog turizma, pri čemu su posebno istaknuti modeli klastera i zadruga. Sudionici su također

Na konferenciji je naglašena važnost razvoja kontinentalnog turizma po modelu održivog razvoja

razmijenili iskustva i iznijeli svoje viđenje turizma u Hrvatskoj, te su predložili smjernice koje bi na najbolji način mogle odrediti put održivog turističkog razvoja.

Zanimljivo predavanje održao je **Tomislav Kovačević**, voditelj LAG-a Lika i predsjednik Mreže za održivi razvoj Republike Hrvatske, koji je govorio o važnosti razvoja kontinentalnog turizma po modelu održivog razvoja. Kao dobar primjer istaknuo je održivi razvoj turizma destinacije Lika i Podvelebitsko primorje, zahvaljujući provedbi Lokalne razvojne strategije LAG-a Lika i Programa ruralnog razvoja RH. Također, je predstavio i petogodišnji projekt integralnog gospodarskog razvitka Like i Podvelebitskog primorja pod nazivom INTEGRA LIKA 2020., čiji je krajnji cilj brendiranje te regije kao destinacije održivog turističkog razvoja.

Na konferenciji je zaključeno da je održiv razvoj, koji podrazumijeva integralni ekonomski, ekološki, socijalni i kulturni razvoj, a koji sadašnjim i budućim generacijama omogućava zadovoljavanje njihovih potreba i poboljšanje kvaliteta života, najprihvatljiviji model razvoja turizma u Hrvatskoj.

Nakon završetka konferencije bio je organiziran stručno vođeni obilazak najstarijeg, najvećeg i najpoznatijeg hrvatskog nacionalnog parka.

Na Plitvicama je održana konferencija - *Izazovi i perspektive održivog razvoja turizma u Hrvatskoj*

LAG Međimurski doli bregi sudjeluje na konferencijama LAG-ova

Važna uloga LAG-ova u razvoju ruralnog prostora

Predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi sudjelovali su 7. ožujka na 1. konferenciji slavonsko-baranjsko-srijemskih LAG-ova, koja je održana u Našicama. Glavna tema konferencije bila je posvećena - *Razvojnim perspektivama "Projekta Slavonija, Baranja i Srijem"*.

Na otvorenju konferencije sudionicima su se obratili **Matilda Copic**, ravnateljica Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, **Krešimir Ivančić**, pomoćnik ministra poljoprivrede, **Ivan Anušić**, župan Osječko-baranjske županije, **Josip Miletić**, gradonačelnik Našica, te **Krešimir Žagar**, predsjednik LAG-a Karašica.

Cilj konferencije bio je stvoriti prostor za razgovor svih ključnih dionika regionalnog razvoja, istaknuti razvojne mogućnosti, ukazati na razvojne prilike, pokrenuti nove inicijative, učiti na dobrim i poticajnim projektima, te osnaživati i graditi održive poslovne modele.

Tom je prigodom naglašena uloga LAG-ova, kao međusektorske poveznice i nositelja lokalnog razvoja u ruralnom prostoru.

Na konferenciji su prezentirane ideje i novi koncepti, te su kroz participativne procese predstavljene preporuke za oblikovanje i provedbu "Projekta Slavonija, Baranja i Srijem", ali i drugih sličnih projekata u Republici Hrvatskoj.

U Našicama je održana 1. konferencija slavonsko-baranjsko-srijemskih LAG-ova

Organizatori konferencije bili su Udruga za kreativni razvoj Slap iz Osijeka i LAG Karašica, a suorganizatori Ministarstvo poljoprivrede i Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Konferencija je održana pod pokroviteljstvom ministric regionalnog razvoja i fondova Europske unije **Gabrijele Žalac** i osječko-baranjskog župana **Ivana Anušića**.

LAG Međimurski doli i bregi sudjelovao na konferenciji EU Baranja

Kako vratiti mlade u ruralni prostor?

Kako vratiti mlade u ruralni prostor - bila je tema konferencije LAG-a Baranja

Na poziv Lokalne akcijske grupe Baranja, LAG Međimurski doli i bregi sudjelovao je 27. travnja, na konferenciji projekta - EU Baranja.

Tema konferencije, koja je održana u **etnoselu hotela Patria** u Belom Manastiru, bila je - Kako vratiti mlade u ruralni prostor?, a **Sanja Kristofić**, predsjednica LAG-a Međimurski doli i bregi, i **Jelena Berečić**, direktorica operacija i ljudskih resursa u **Termama Sveti Martin**, bile su jedne od govornika na panelima. One su tom prigodom iznijele primjere inovativnog načina poslovanja u svom području djelovanja.

Na dvije iznimno kvalitetne panel-diskusije predstavnici javnih institucija i akademske zajednice, zajedno s mladim poljoprivrednicima, pokušali su dati zaključke i smjernice za kreiranje javnih politika koje mogu utjecati na sprečavanje demografskog odljeva, koji je pogodio prostor cijele Republike Hrvatske.

Poljoprivreda pruža niz mogućnosti za zapošljavanje mladih - zaključeno je na konferenciji u Belom Manastiru

Nove aktivnosti u projektu **ECool-Tour** organizirane su u okolici Maribora

Održivo korištenje kulturne baštine u turizmu

U okviru projekta **ECool-Tour**, koji je financiran sredstvima iz programa prekogranične suradnje Interreg SI-HR, 8. svibnja je organizirano jednodnevno studijsko putovanje okolicom Maribora. Organizator putovanja je bio jedan od partner u projektu - **Centar alternativne i autonomne produkcije (CAAP)** iz Maribora.

Partneri u projektu Ecool-Tour na studijskom putovanju u okolici Maribora

Sudionici su posjetili **turističko gospodarstvo Vrbnjak**, gdje su mogli vidjeti ergelu konja i razgledati gospodarstvo. U **Urbanom eko vrtu** i banci sjemena u Mariboru slijedio je razgled zajednog eko vrta i knjižnice sjemena.

Na **izletničkom eko gospodarstvu Uranjek** u podnožju Pohorja sudionici su mogli vidjeti djelatnosti na seoskom gospodarstvu, te biljni i permakulturni vrt, a na **turističkom gospodarstvu Valentan** slijedila je degustacija vina uz razgled vinarije.

Tijekom studijskog posjeta sudionici su upoznati s primjerima i lokacijama koje su tematski vezane uz projekt, a ujedno su i primjeri društvenog poduzeća, vođenih oglada imanja, vođenih prezentacija i degustacija, te održivog korištenja kulturne baštine u turizmu.

Na taj su se način sudionici upoznali sa sličnim sadržajem koji će biti uključen i u budući zajednički produkt projekta **ECool-Tour**.

LAG Međimurski doli i bregi na sajmu poduzetništva MESAP 2017.

Predstavljene mogućnosti financiranja projekata iz Programa ruralnog razvoja

LAG Međimurski doli i bregi sudjelovao je na 19. Međunarodnom sajmu poduzetništva MESAP 2017., koji je održan u Nedelišću od 9. do 11. lipnja 2017. godine.

Na štandu LAG-a svoje proizvode i usluge predstavili su i članovi LAG-a Međimurski doli i bregi – **OPG Vjeran Dolencić, Accredo d.o.o., Udruga za promicanje kreativnosti "Creative", Udruga voćara, vinogradara i povrčara Sveti Martin na Muri, te Udruga pčelara Međimurske županije "Agacija"**.

U sklopu sajma LAG je organizirao i radionicu - Mogućnosti financiranja projekata iz Programa ruralnog razvoja RH 2014. – 2020. s ciljem informiranja potencijalnih prijavitelja projekata, ali i jačanja kapaciteta za ruralni razvoj, kroz razvoj infrastrukture i jačanje poljoprivrednih gospodarstava. Na radionici su predstavljeni natječaji za - Podmjeru 4.1. "Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva" – provedba tipa operacije 4.1.1. "Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava - sektor stočarstva i peradarstva", zatim za Podmjeru 4.1. "Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva" – provedba tipa operacije 4.1.1. "Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentno-

Ponuda članova LAG-a Međimurski doli i bregi na sajmu Mesap

sti poljoprivrednih gospodarstava - sektor voća i povrća", te za Podmjeru 4.1. "Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva" – provedba tipa operacije 4.1.2. "Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje staj-

skog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš".

Radionicu su vodili predstavnici konzultantske tvrtke Bercon i Savjetodavne službe Međimurske županije.

U Nedelišću održana manifestacija Dani zahvalnosti 2017.

Plodove rada predstavili i članovi našeg LAG-a

LAG Međimurski doli bregi sudjelovao je na jesenskoj manifestaciji - Dani zahvalnosti u Nedelišću, čiji je organizator, po četrnaesti puta, bila Turistička zajednica Općine Nedelišće, član našeg LAG-a.

Svoje su proizvode predstavili i članovi LAG-a Međimurski doli i bregi

Dani zahvalnosti održani su 14. listopada 2017. godine, na prostoru MESAP-a, a na 80 izlagačkih mjesta izlagači iz Međimurske, Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Zadarske i Istarske županije, ali i iz Slovenije i Mađarske izložili su i predstavili plodove svog rada, tradicijske rukotvorine, stare zanate i obrte, ali i bogatu tradicionalnu gastronomiju.

U kulturno-umjetničkom programu sudjelovali su polaznici Dječjeg vrtića Zvončić iz Nedelišća, Dječjeg vrtića Zvezdica iz Nedelišća, Mažoretkinje Nedelišća, Mažoretkinje Vrbovca, Mažoretkinje

Štrigove, Folklorna skupina Zalakaros iz Mađarske, KUD Goričan i KUŰ Zvuci Banije iz Jabukovca.

LAG je svoje djelovanje predstavio na promotivnom info pultu, a na manifestaciji su sudjelovali i mnogi članovi LAG-a - Dječji vrtić Zvončić iz Nedelišća, Udruga Mažoretkinja Nedelišća, Udruga uzgajivača malih životinja Nedelišće, KUU Seljačka sloga Nedelišće, Pjevački zbor Josip Vrhovski Nedelišće, OPG Vjeran Dolencić, OPG Christian Preložnjak, OPG Rajka Čekunec i OPG Željko Vugrinec.

Svoje su proizvode predstavili i članovi LAG-a Međimurski doli i bregi

Zapažen nastup LAG-a i njegovih članova na MESAP-u Jesen 2017.

Priznanje međimurskim pčelarima

Trinaest članova Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi predstavilo je svoje proizvode na jesenskom MESAP-u, koji je održan 18. i 19. studenog 2017. godine u Nedelišću. Posebno zapažen nastup na ovoj sajamskoj priredbi, koja je tematski bila vezana uz pčelarstvo i prateću industriju, imali su naši pčelari, koji su uz domaći med visoke kvalitete ponudili i svoje, sve traženije, pčelinje proizvode.

O vrhunskoj kvaliteti njihovog meda svjedoče i priznanja koja su im dodijeljena – zlatna plaketa za bagremov med te srebrna za cvjetni med Obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva Željka Trupkovića, te srebrna plaketa za med proizveden u Obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu Tatjane Šardi. Nakon nekoliko loših godina za međimurske pčelare, ova je bila dobra godina, pa je i kvaliteta meda i pčelinjih proizvoda vrlo visoka, što su prepoznali i posjetitelji MESAP-a koji su kušali, ali i kupovali međimurski med.

U sklopu drugog dana priredbe MESAP jesen 2017., organizirano je i natjecanje lovačkih društava u kuhanju lovačkog gulaša,

Članovi našeg LAG-a na jesenskom MESAP-u ponudili su atraktivne proizvode iz domaće radinosti

Na sajmu se se predstavili i naši vinari s ponudom vrhunskih vina

OPG Željka Trupkovića na MESAP-u Jesen 2017. primilo je čak dvije plakete za kvalitetu

u kojem je sudjelovalo Lovačko društvo Srnjak iz Macinca, član LAG-a.

Prepoznajući važnost sajamskih događanja, LAG Međimurski doli i bregi omogućio je zajedničko predstavljanje proizvoda svojih članova - OPG Tatjana Šardi, OPG Vugrinec, OPG Vjeran Dolenčić, Udruga

Ponuda članova LAG-a Međimurski doli i bregi pobudila je veliko zanimanje posjetitelja

voćara, vinogradara i povrćara, OPG Mladen Dobranić, Udruga žena „Breza“ Brezje, Udruga žena Strahoninec, Udruga za autizam POGLED, Udruga „Creative“ i OPG Ina Kerman.

Svoju djelatnost i proizvode posjetiteljima su predstavili i članovi LAG-a - Udruga pče-

Posjetitelji su na štandu LAG-a Međimurski doli i bregi imali prigodu bolje upoznati aktivnosti LAG-a

lara Međimurske županije „Agacija“, OPG Trupković, OPG Preložnjak i OPG Rajka Čekunec.

Ovakvim načinom prezentacije LAG Međimurski doli i bregi potiče vidljivost, promociju, razmjenu znanja i iskustava te prodaju proizvoda svojih članova.

Tjedan biodinamike u LifeClass Termama Sveti Martin

Biodinamičku proizvodnju prihvaća sve više naših poljoprivrednika

Kako bi se snažnije popularizirala biodinamička proizvodnja, čija načela prihvaća sve više naših poljoprivrednih proizvođača, u LifeClass Termama Sveti Martin organiziran je Tjedan biodinamike.

Ovaj su projekt, prvi na našim prostorima, organizirale LifeClass Terme Sveti Martin, u suradnji s **Dijanom Posavec**, ravnateljicom Centra dr. Rudolf Steiner.

Skup je bio prigoda da se zainteresiranoj javnosti predstavi i izniman rad dr. Rudolfa Steinera, rođenog Međimurca, koji je svojim genijalnim radom na mnogim područjima zadužio brojne generacije.

U radu skupa sudjelovali su brojni lokalni proizvođači koji prakticiraju biodinamičku proizvodnju, ali i predstavnici jedinica lokalne samouprave, Savjetodavne službe te TZ Međimurske županije.

U LifeClass Termama Sveti Martin Steinerov koncept primjenjuje se i u gastronomiji

U LifeClass Termama Sveti Martin već se primjenjuju pojedini koncepti Steinerove filozofije. Tako je prigodom otvorenja Tjedna biodinamike zasađeno i drvo drijena, prvo u biodinamičkom vrtu LifeClass Termama Sveti Martin.

Međunarodni voćarski sajam u Donjem Kraljevcu

Veliko zanimanje za proizvode članova našeg LAG-a

Međunarodni voćarski sajam, koji je 3. i 4. studenog 2017. godine, održan u sportskoj dvorani osnovne škole u Donjem Kraljevcu, bio je još jedna prigoda i za predstavljane Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi i njenih članova.

Na ovom međunarodnom sajmu LAG je i ove godine predstavio svoju aktivnost na posebnom štandu, a svoje su proizvode posjetiteljima sajma predstavili i članovi LAG-a - OPG Mladen Dobranić, OPG Željko Trupković, OPG Christian Preložnjak i Učenička zadruga «Tinček» Osnovne škole Sveti Martin na Muri.

Na 12. međunarodnom voćarskom sajmu u Donjem Kraljevcu nastupilo je gotovo stotinjak izlagača iz kontinentalne Hrvatske te iz

Slastičari iz Termi Sveti Martin za posjetitelje sajma pripremili su ukusne slastice

“ Posjetitelji su na sajmu imali priliku vidjeti i kušati svježije i sušeno voće te voćne preradevine, posebice voćne pekmeze te domaće voćne sokove i vina

susjedne Mađarske, a posjetitelji su na sajmu imali priliku vidjeti i kušati svježije i sušeno voće te voćne preradevine, posebice voćne pekmeze te domaće voćne sokove i vina. Na sajmu su se predstavili i proizvođači meda i pčelinjih proizvoda, voćnih sadnica te priprava-ka za zaštitu voćaka, a po prvi puta i lokalni proizvođači piva.

Zahvaljujući suradnji s Centrom dr. Rudolf Steiner obogaćena je i gastronomska ponuda Termi Sveti Martin, čiji su slastičari za posjetitelje sajma pripremili ukusne slastice – kremšnite od biodinamički uzgojenog batata te Steinerovu bidru, tradicionalni međimurski «kuglof».

LAG Međimurski doli i bregi posjetiteljima je predstavio svoje aktivnosti na posebnom štandu

U Svetom Martinu na Muri obilježen Svjetski dan jabuka

Stare sorte jabuka sve su traženije

Predstavnici LAG-a Međimurski doli i bregi sudjelovali su 20. listopada 2017. godine, na izložbi jabuka koju je, povodom obilježavanja Svjetskog dana jabuka, u Svetom Martinu na Muri organizirala Udruga voćara, vinogardara i povrćara Sveti Martin na Muri, član našeg LAG-a.

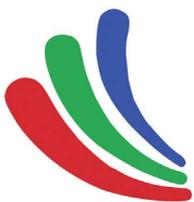
Na izložbi su sudjelovali učenici Osnovne škole Sveti Martin na Muri, tamošnja Učenička zadruga „Tinček“, OPG Mladen Dobranić, OPG Petar Vuković, Savjetodavna služba Međimurske županije i TZ Sveti Martin na Muri.

Izložbu je otvorio zamjenik župana Međimurske županije **Josip Grivec**, koji je istaknuo kako treba njegovati tradiciju i stare sorte jabuka te naglasio važnost konzumacije domaćeg i autohtonog voća, posebice u školama i vrtićima. Okupljenima su se obratili i glavni pokretač projekta - **Mladen Dobranić**, te **Milorad Šubić** iz Savjetodavne službe te **Dražen Crnčec**, načelnik Općine Sveti Martin na Muri.

Nakon službenog otvorenja izložbe u kongresnoj dvorani Općine, upriličena je berba starinskih sorti jabuka u voćnjaku OPG-a Mladen Dobranić, a kasnije i prešanje jabuka na starinski način, u preši staroj više od 150 godina. Uz prešanje je održana i degustacija jabučnog soka, vina, voćnih vina, pekmeza, meda i raznih delicija članova udruge i njihovih gostiju.

Posebna atrakcija bila je prešanje jabuka na starinski način

Podravka otkupljuje poljoprivredne proizvode iz Međimurja

Prilika za garantirani dugoročni otkup voća i povrća

Na sastanku je naglašeno kako će LAG-ovi Međimurski doli i bregi te Mura – Drava pružiti svu potrebnu pomoć i podršku zainteresiranim poljoprivrednim proizvođačima iz Međimurja

Najveća hrvatska prehrambena kompanija, koprivnička Podravka, nastoji što više poljoprivrednih proizvoda kupovati upravo od domaćih proizvođača, čime su i poljoprivredni proizvođači iz Međimurske županije dobili priliku za siguran plasman svojih proizvoda - istaknuto je na radnom sastanku koji je 27. studenoga 2017. godine, održan u konferencijskoj dvorani ME-SAP-a u Nedelišću.

Na sastanku su predstavnici Ministarstva hrvatskih branitelja i tvrtke Podravka predstavili Sporazum o suradnji zbog potencijalnog otkupa proizvoda zadruga hrvatskih branitelja za potrebe industrijske prerade za razdoblje 2018. – 2020., koji je Ministarstvo sklopilo s Podravkom, kako bi se potaknulo zapošljavanje hrvatskih branitelja i njihova socijalna uključenost,

ali i kako bi se na taj način poticala domaća poljoprivredna proizvodnja i ruralni razvoj.

Tridesetak sudionika, predstavnici braniteljskih udruga, poljoprivredni proizvođači, predstavnici LAG-ova i općina, tom su prigodom, nakon pozdravnih riječi **Sanje Krištofić**, predsjednice LAG-a Međimurski doli i bregi, **Stipe Efendića**, dopredsjednika LAG-a Cetin-

ska krajina i upravitelja Braniteljske socijalno – radne zadruge Dalmatia Ruralis iz Sinja te **Zvonka Belje**, izaslanika ministra hrvatskih branitelja, dobili iscrpne informacije o ovom sporazumu, kao i o potrebama Podravke vezane uz otkup poljoprivrednih proizvoda.

Predstavnici Podravke, **Ranko Tušek** i **Goran Kovačić**, posebno su predstavili model otkupa, otkupne količine te način i rokove plaćanja, koji iznose maksimalno 60 dana od ispostavljenog računa. Tvrtka Podravka zainteresirana je za otkup paprika za ajvar, krastavaca za kiselenje, ljutih i slatkih feferona, rajčice, graha, šljiva, jabuka, pšenice, te svih sirovina za sušeno povrće, kakvi su mrkva, pasternjak ili celer.

Na radnom sastanku istaknuto je kako Podravka do 2020. godine planira izgraditi novu tvornicu za proizvodnju sušenog povrća, te kroz ovakvu suradnju s Ministarstvom hrvatskih branitelja nastoji dugoročno osigurati dovoljne količine domaćeg povrća za preradu. Ovu inicijativu Podravke i Ministarstva hrvatskih branitelja dobro su prihvatili i zainteresirani poljoprivredni proizvođači iz Međimurske županije, pa je na sastanku posebno naglašeno kako će LAG-ovi Međimurski doli i bregi te Mura – Drava, pružiti svu potrebnu pomoć i podršku zainteresiranim poljoprivrednim proizvođačima iz Međimurja. Načelnik Općine Nedelišće, **Darko Dania**, ponudio je pomoć oko formiranja otkupne stanice poljoprivrednih proizvoda, ukoliko se pokaže dovoljan broj zainteresiranih proizvođača.

Članovi LAG-a dobitnici nagrade Suncokret ruralnog turizma Hrvatske

Priznanja za razvoj i promociju našeg turizma

U Zagrebu su 19. prosinca 2017. godine, najboljim seoskim turističkim poduzetnicima i projektima u ruralnom turizmu za 2017. godinu svečano dodijeljene nagrade „Suncokret ruralnog turizma Hrvatske“ koje dodjeljuje Hrvatska udruga za turizam i ruralni razvoj „Klub članova Selo“.

Suncokretom ruralnog turizma promoviraju se tradicijski sadržaji, povezuju se važni projekti, proizvođači, događaji i zanimljivosti te se uz očuvanje izvornosti stvaraju novi proizvodi ruralnog turizma. U projekt su uključeni poduzetnici, obrtnici, OPG-i, zadruge, udruge, kao i jedinice područne i lokalne samouprave te turističke zajednice.

Najboljima su uručene zlatne, srebrne i brončane plakete te posebna priznanja u sedam kategorija: Turistička seljačka gospodarstva, Poduzetnici u ruralnom turizmu, Ruralno-turistički projekti, Ruralno-turističke manifestacije, Tradicijska ruralna gastronomija, Vinski turizam i Hrvatski otočni proizvodi i proizvodi s oznakom zemljopisnog podrijetla.

Među nagrađenima su bili i članovi LAG-a Međimurski doli i bregi. Tako su u kategoriji Ruralno – turistički projekti srebrnom poveljom nagrađeni LifeClass Terme Sveti Martin, redovni član LAG-a, i Centar dr. Rudolfa Steinera, pridruženi član Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi. Nagrada im je dodijeljena za organizaciju Tjedna biodinamike u Termama Sveti Martin.

Posebno priznanje za međunarodnu suradnju u ruralnom turizmu, za projekt Garden Route, dobila je turistička destinacijska kompanija Etno Art Travel, u vlasništvu tvrtke Malo selo d.o.o., koja je također član LAG-a Međimurski doli i bregi.

Ove nagrade nesumnjivo su priznanje članovima LAG-a za njihov uspješan rad i trud u razvoju ruralnog turizma u Međimurju.

Našim je članovima na vrijednom priznanju čestitao i ministar turizma **Gari Cappelli**

MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

Promocija međimurske baštine i turističke ponude u Zagrebu

Najbolje od međimurskog turizma, eno - gastronomske i kulturne ponude

U organizaciji destinacijske menadžment kompanije Etno Art Travel, te pod pokroviteljstvom Međimurske županije i Turističke zajednice Međimurske županije, u Zagrebu je od 9. do 13. veljače održana promocija kulturne baštine i turističke ponude Međimurja.

Međimurje ima što ponuditi velikom zagrebačkom tržištu

U tradicijski uređenom izložbenom prostoru Hrvatska kuća – Materina priča, predstavljeno je najbolje od međimurskog turizma, eno - gastronomske i kulturne ponude.

Na otvorenju su prisutne, među kojima su bili i predstavnici resornih ministarstava, LAG-ova, Hrvatske turističke zajednice i turističkih agencija, dočekali i pozdravili domaćini - **Tatjana** i **Marijan Martinjaš**, dok je predsjednica LAG-a Međimurski doli i bregi **Sanja Krištofić** predstavila rad LAG-a te njegovu ulogu u razvoju turizma i zaštiti tradicijske baštine Međimurja.

Svoje proizvode tom su prigodom prezentirali i članovi LAG-a Međimurski doli i bregi - OPG Rajka Čekunec, OPG Christian Preložnjak i Poljoposavec d.o.o.

Ovo atraktivno događanje bilo je odlična prilika da se velikom zagrebačkom tržištu predstavi sve ono najbolje što Međimurje može ponuditi potencijalnim gostima.

U Zagrebu su svoje proizvode predstavili i članovi LAG-a Međimurski doli i bregi

U tradicijski uređenom izložbenom prostoru prezentirana je bogata baština Međimurja

Predsjednica našeg LAG-a predstavila je rad te ulogu LAG-a u razvoju turizma i zaštiti baštine Međimurja

LAG Međimurski doli i bregi sudjelovao na gastronomskoj priredbi Dani Frkanovca

Članovi LAG-a izlagali na Frkanovskom sejm

LAG Međimurski doli i bregi sudjelovao je na Danima Frkanovca, koji su održani 22. i 23. srpnja 2017. godine, u organizaciji člana LAG-a - Udruge Frkanovčani.

Prvog dana ove gastronomske, kulturne, edukativne i zabavne priredbe, koja okuplja velik broj sudionika, posjetitelja i gostiju iz cijele Hrvatske, održana je likovna kolonija, te "Frkanovski sejem", na kojem su se predstavili domaći OPG-ovi i mali obrti.

Najveću pozornost privuklo je kulinarско natjecanje "Frkanovski tajerček", na kojem se natjecalo 15 ekipa, koje su predstavljale udruge s područja Međimurja. Mnogobrojni posjetitelji mogli su uživati i u vožnji kočijom te drugim atraktivnim sadržajima, kakav je geocaching, igra u kojoj se uz pomoć mobilnog uređaja otkrivaju lokacije skrivenih kutijica s blagom.

U programu su sudjelovali i članovi KUD-a Gruntovčani iz udruge Sigečko srce iz Sigeca, koji su odigrali i predstavu "Bogatun il Dudek zanavek", dok je nedjelja bila rezervirana za kulturni program, tradicionalne zanate i nastupe međimurskih KUD-ova.

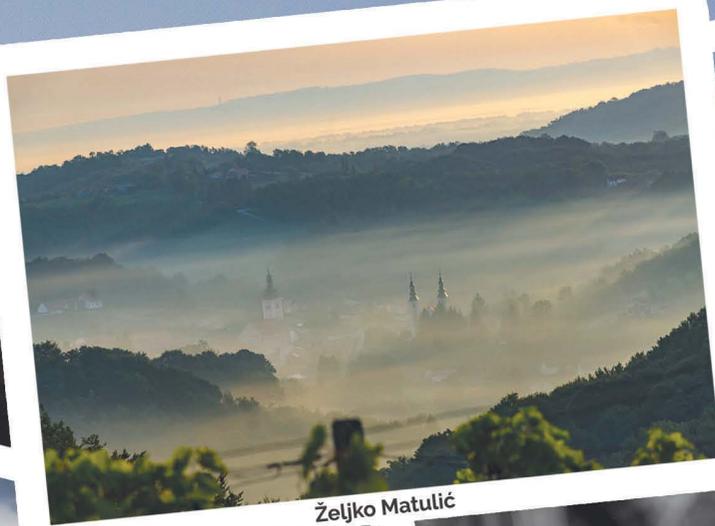
Na Frkanovskom sejm predstavili su se i članovi LAG-a Međimurski doli i bregi - OPG Rajka Čekunec, OPG **Preložnjak Christian** i Udruge voćara, vinogradara i povrćara Sveti Martin na Muri.

Svoje su poljoprivredne proizvode na Frkanovskom sejm predstavili i članovi LAG-a Međimurski doli i bregi

Luka Bahun

Željko Matulić

Mario Blažević

Rezultati 3. fotografskog natječaja "Moji doli i bregi"

Prva nagrada Željku Matuliću

Pobjednik 3. fotografskog natječaja „Moji doli i bregi“, koji je raspisala Lokalna akcijska grupa Moji doli i bregi, je fotograf Željko Matulić, druga nagrada dodijeljena je Alenki Novak, a treća - Mariju Blaževiću.

Tema foto natječaja, koji je bio otvoren od 15. srpnja do 15. rujna 2017. godine, bila je „Moji doli i bregi“, a sadržaj fotografije morao je biti povezan s prirodnim ljepotama, poljoprivredom, turizmom, kulturnom baštinom ili manifestacijama na području Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi, odnosno na području općina Belica, Domašinec, Gornji Mihaljevec, Mala Subotica, Nedelišće, Selnica, Strahoninec, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec, Štrigove, Podturen i Pribislavec te Grada Mursko Središće.

Na natječaj je pristiglo 50 fotografija, a neovisni ocjenjivački žiri, u kojem su bili Ratko Pesek, Mišo Varga i Marin Kuharić, obavio je žiriranje i odabrao 5 najboljih fotografija.

- Prva nagrada pripala je autoru Željku Matuliću, kojemu je uspjelo najbolje odgovoriti na temu natječaja te dočarati staru međimursku popevku "Međimurje, kak si lepo zeleno". Tehnički i kompozicijski fotografija je vrlo korektna. Uхваćeni kroz jutarnju maglu, motivi na fotografiji izgledaju pomalo nestvarno. Slika zadovoljava sve bitne značajke objavljenog natječaja, dakle vrlo dobro i kvalitetno prikazuje mjesto koje je bitno za Međimurje (Štrigova), a s druge strane, odrađena je tehnički savršeno i među svim fotografijama definitivno je odskakala u svim pogledima - naglasio je član žirija Ratko Pesek.

Na drugonagrađenoj fotografiji, koju je snimila Alenka Novak, zabilježen je prepoznatljiv motiv Međimurja - "vredne roke". - Plitka dubinska oštrina, crno-bijela tehnika i na tren zaustavljene ruke u radu, samo su neki od elemenata fotografije koja ostavlja dojam bezvremenosti. Slika prikazuje detalje bitne za tradiciju naše županije, a tehnički je visoke kvalitete - istaknuo je žiri u obrazloženju nagrade.

Treća nagrada dodijeljena je fotografiji - Djeca u igri, autora Maria Blaževića, koji je ovom klasičnom kompozicijom, uspio dočarati dinamiku i radosni trenutak igre.

- Slika svjedoči o prirodnoj ljepoti Međimurja, tehnički je odlična kompozicija, uz odličan lens flare te prirodne boje - rekao je o ovoj fotografiji član žirija Mišo Varga.

Fotografija Luke Bahuna, na četvrtom mjestu, dinamikom pokreta i jarkim bojama prikazuje - međimurskog krampusa, bitan dio tradicijske baštine Međimurja, dok petonagrađena fotografija, autora Marka Kovačića, prikazuje klasične međimurske motive uokvirene dugom nakon kiše, jarkih boja, a tamnog neba, što doprinosi teatralnom "štihu" fotografije, koja odlično prikazuju dole i brjegovu Međimurja.

Autori odabranih fotografija nagrađeni su poklon paketima članova LAG-a Međimurski doli i bregi: LifeClass Terme Sv. Martin, Accredo d.o.o., Malo selo d.o.o., OPG Ina Kerman, Vinska kuća Dvanajščak-Kozol, OPG Christian Preložnjak, Obrt Keramika Fajgl, Vinogradarstvo i podrumarstvo Branimir Jakopić, Poljoposavec d.o.o., Vinarija Štampar, Ugostiteljski obrt Orijet, OPG Nenad Preiner, Vina Horvat d.o.o i OPG Željko Trupković.

Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi i ove će godine raspisati fotografski natječaj - Moji doli i bregi.

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
Podmjera 19.1. „Pripremna pomoć“ u okviru Mjere 19. „LEADER - CLLD“
LAG Međimurski doli i bregi

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014.-2020.
Udio sufinanciranja: 90% EU, 10% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja

“Ovaj bilten sufinanciran je sredstvima Europske unije, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Podmjera 19.2. “Provedba operacija unutar CLLD strategije”, Podmjera 19.3. “Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a” i Podmjera 19.4. “Tekući troškovi i animacija” u okviru Mjere 19 „LEADER – CLLD“. Sadržaj ovog biltena je isključiva odgovornost LAG-a Međimurski doli i bregi i ne odražava nužno stajališta Europske unije.“..

Autor fotografije: **Mario Blažević**